

UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR 2024
KARLEBY STAD
Revisionsnämnden
20.5.2025

Innehåll

1	ORDFÖRANDENS ÖVERSIKT	2
2	INLEDNING	3
3	REVISIONSNÄMNDEN	4
3.1	Revisionsnämndens uppgifter och verksamhet 2024	4
3.2	Utvärderingsprocessen och informationskällorna	5
4	STRATEGI OCH UTVÄRDERING AV MÅLEN	6
4.1	Fullmäktigeperiodens övergripande mål och indikatorer	6
4.2	Målutfall inom de olika sektorerna	9
4.3	Utvärdering av verksamhetens resultat	16
4.3.1	Arbetshälsa	16
4.3.2	Resultaten av arbetshälsoenkäten	17
4.3.3	Personal	17
4.3.4	Resultaten av invånarenkäten	19
4.3.5	Jämförelse av kostnader	19
5	STADENS EKONOMI	21
5.1	Ekonomisk stabilitet och hållbarhet	21
5.2	Stadskoncernens nyckeltal	21
5.3	Granskning av skuldsättningen	22
5.4	Ekonomiprogram 2024–2026	23
6	STADSKONCERNEN	24
6.1	Ägarstyrning	24
6.2	Portföljspecifika mål	24
7	INTERN KONTROLL OCH RISKHANTERING	26
8	REFORMEN AV ARBETS- OCH NÄRINGSTJÄNSTERNA	29
9	BEHANDLING AV UTVÄRDERINGEN 2023	31
	UNDERSKRIFTER	36

Bilder: Karleby stads bildbank, revisionsnämndens ledamöters egna bilder

1 ORDFÖRANDENS ÖVERSIKT

Utarbetandet av utvärderingsberättelsen är revisionsnämndens lagstadgade uppgift. Revisionsnämndens uppgift är att utvärdera huruvida de operativa och ekonomiska mål som fullmäktige satt upp har uppnåtts i kommunen och i kommunkoncernen och om verksamheten har organiserats på ett framgångsrikt och ändamålsenligt sätt. Utvärderingsberättelsen för 2024 är den fjärde och sista för denna revisionsnämnd, vars mandatperiod är 2021–2025.

År 2024 präglades av en allmän osäkerhet på grund av Rysslands anfallskrig i Ukraina. Finlands ekonomi är i en svår och utmanande situation. Statens och kommunernas, dvs. den offentliga sektorns, skuld är 82 procent i förhållande till bruttonationalprodukten år 2024. Samtidigt behöver Finlands säkerhetspolitik nya satsningar för att säkerheten ska kunna garanteras i en förändrad verksamhetsmiljö. Oavsett den osäkra geopolitiska situationen anses Karleby fortfarande var ett av de mest betydande investeringsobjekten och tillväxtområdena i Finland. Man bör hålla på minnet det som de praktiska erfarenheterna i Ukraina visar, att kommunernas och välfärdsområdenas verksamhet inte är en lösryckt del av beredskapen, utan en viktig del av den helhet som skapar en trygg vardag.

Revisionsnämnden ställer varje år upp tyngdpunktsområden för revisionsverksamheten. Utvärderingens fokus låg på verkställande av stadsstrategin, koncernledningen, uppgiftsområden som lyder under stadsstyrelsen: stadskansliet, ekonomi- och dataförvaltning, näringsliv och stadsutveckling, sysselsättningstjänster, personaltjänster samt affärsverket Karleby Vatten. Revisionsnämnden sammanträdde sammanlagt 14 gånger under den gångna utvärderingsperioden.

Revisionsnämndens årliga bedömningsarbete samlas till en revisionsberättelse som är ett sammandrag och en genomskärning av stadens tjänster, ekonomi och verksamhet och dessutom lyfter den fram de mest centrala utvecklingsbehoven som revisionsnämnden observerar. Jag hoppas att utvärderingsberättelsen tjänar fullmäktigeledamöterna och tjänsteinnehavarna i deras beslutsfattande och i utvecklingen av stadens verksamhet.

Karlebys invånarantal var 48 368, vilket är 69 fler än år 2023. Det som är oroväckande är att nativiteten sjunker. I Karleby var antalet avlidna redan för tredje året i rad större än antalet födda. Ekonomin i Karleby kommer att vara utmanande under de

kommande åren och skulden har också ökat. Vår inkomstskatteprocent som redan från tidigare är hög belastar attraktions- och kvarhållningskraften. Framtida investeringar bör prioriteras och övervägas kritiskt. Ett föregripande och metodiskt beslutsfattande har en viktig roll i balanseringen av ekonomin.

Enligt kommunallagen är vissa förtroendevalda och tjänsteinnehavare i kommunerna skyldiga att lämna en redogörelse för sina bindningar. Sådant ägarskap som ska redogöras för är fastighets-, aktie- eller markägo som anknyter till näringsverksamhet, yrkesutövning eller placeringsverksamhet. Redogörelsen för bindningar görs till revisionsnämnden som övervakar att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas. Avsikten med den reglering som anknyter till redogörelser för bindningar är att främja det kommunala beslutsfattandets öppenhet och genomsynlighet. Det finns en del plats för förbättring beträffande redogörelserna för bindningar.

Jag vill tacka hela nämnden, sekreterare Mia Försti och stadens tjänsteinnehavare för gott samarbete. Det har varit ett nöje och en ära att vara ordförande för en nämnd där diskussionen har varit öppen och konstruktiv, för Karlebys bästa. Kanske det säger något om nämndens konstruktiva diskussioner att nämnden inte röstade en enda gång under sin fyraårsperiod.

Karleby den 20.5.2025

Tommi Kivelä

Tommi Kivelä

Revisionsnämndens ordförande

2 INLEDNING

Osäkerheten i världsekonomin fortsätter och beror bl.a. på Rysslands utdragna anfallskrig i Ukraina och på den långsamma tillväxten i EU-området. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har orsakat utmaningar särskilt för Karleby Hamns verksamhet. Positivt är dock att inflationen och räntorna har börjat minska.

Resultatet för stadens och affärsverkets räkenskapsperiod före bokslutsdispositioner blev -2,2 miljoner euro. Efter ändringsposterna var räkenskapsperiodens underskott -1,4 miljoner euro. Resultatet var cirka 11,8 miljoner sämre än året innan. Stadskoncernens resultat var dock positivt, 4,5 miljoner euro. I början av året startade stadsstyrelsen ett ekonomiprogram för 2024–2026. Dess mål är att säkerställa stadens ekonomiska förutsättningar och framtida års tillväxt.

Skatteinkomsterna år 2024 uppgick till sammanlagt 122,7 miljoner euro (124,8 milj. euro år 2023) och statsandelarna uppgick till 26,3 miljoner euro (32,9 miljoner euro år 2023). Statsandelarna minskade efter att den faktiska kostnadsfördelningen beträffande välfärdsområdesreformen klarnade.

Koncernens lånestock ökade från året innan och var 9 120 euro/invånare (8 164 euro/invånare år 2023). Koncernens lånestock inklusive lån och hyresansvar var 10 494 euro/invånare. Stadens och affärsverkets soliditet minskade något jämfört med året innan och var 45,0 procent. Den relativa skuldsättningen ökade och var 147,1 procent. Det är viktigt att årsbidraget hålls på hållbar grund och att driftsekonomin utvecklas moderat.

Staden tog i bruk ett nytt program, Granite, för riskhantering och intern övervakning i början av 2024. Det är viktigt att man satsar på den interna övervakningen och riskhanteringen. Bland stadskoncernens risker anknyter de ekonomiska riskerna till att stadsorganisationen klarar av att hantera kostnaderna och har ett tillräckligt kassaflöde. Identifierade strategiska risker är den negativa befolkningsutvecklingen, den minskade nativiteten, tillgången på arbetskraft, risker som anknyter till energiproduktionen samt näringslivets funktion och en försämring av stadsutvecklingen.

Beredningen av överföringen av sysselsättnings-tjänsterna från staten till kommunerna inleddes redan 2022. Den största risken beträffande TE-reformen anknyter till finansieringens tillräcklighet. Finansieringen kommer att vara en del av

statsandelarna för basservice. Under 2024 konstaterade man att finansieringen inte kommer att räcka till för att fortsätta med all service som TE-byrån tidigare har tillhandahållit.

När det gäller stadens och KOSEKs tjänster som främjar näringslivet gav svararna ett vitsord under medeltalet för tomtutbudet och tillgången till kompetent arbetskraft. I medeltal sjönk företagarnas nöjdhet med stadens företagärvänlighet något.

Oberoende av det osäkra läget i världen får vi inte ge upp, utan vi bör blicka framåt positivt.

Under de senaste åren har vi haft stora investeringar på gång, t.ex. Biskopsbackens skola och idrotts- och evenemangsparken. Dessutom har industriområdet KIP vuxit tack vare nya investeringar i industrin. På vårt område finns många anhängiga projekt inom grön omställning. MKB-projekten, särskilt vindkraftparkerna, industrianläggningen på KIP-området, avfallshanteringsprojekten och generalplanarbetena har haft en stor sysselsättande verkan under året och samma utveckling fortsätter. För livskraften har goda trafikförbindelser en stor betydelse. Flygtrafiken är tryggad åtminstone fram till 2028.

Vi behöver fortsättningsvis noggrann skötsel av ekonomin och uppföljning av den egna verksamhetens effektivitet. Staden ska skapa förutsättningar för nuvarande och framtida företag, vilket omfattar god skatte-, mark- och tillståndspolitik och sörjer för våra invånares behov. Tillsammans arbetar vi också i framtiden för ett bättre Karleby.

3 REVISIONSNÄMNDEN

Om revisionsnämndens uppgifter stadgas i 121 § och 84 § i kommunallagen. Revisionsnämnden bereder de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om samt bedömer huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har uppnåtts i kommunen och kommunkoncernen. Om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning ska revisionsnämnden bedöma hur balanseringen av ekonomin har utfallit samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet. Revisionsnämnden övervakar också att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas och tillkännager redogörelserna för fullmäktige.

Revisionsnämndens ledamöter under fullmäktigeperioden 2021 - 2025

LEDAMOT	ERSÄTTARE
Tomi Kivelä (ordförande)	Tarja Palosaari
Kauko Kivilehto (vice ordförande)	Max Björkskog
Hanna-Lea Ahlskog	Jani Andersson
Minna Roukkio-Taipale	Milla Marika Forsell-Tast
Erkki Kuismin	Paula Typpö
Roy Pietilä	Timo Turpeinen
Jaana Pikkarainen-Haapasaari	Suvi Pajunpää
Haapasaari	
Hannele Zitting	Mats Silvander

Jäv i fråga om utvärderingsarbetet och utarbetandet av utvärderingsberättelsen:

- Tomi Kivelä: ledamot i Soites välfärdsområdesstyrelse, medlem i Soites individsektion
- Hanna-Lea Ahlskog: medlem i Villa Elbas styrelse
- Kauko Kivilehto: ledamot i stadsstrukturnämnden, medlem i Keski-Pohjanmaan Konservatorion kannatusyhdistys ry
- Jaana Pikkarainen-Haapasaari: närstående person ordförande i stadsstrukturnämnden
- Roy Pietilä: medlem i Villa Elbas styrelse

- Minna Roukkio-Taipale: ledamot i Österbottens avfallsnämnd

Föredragande och sekreterare på revisionsnämndens sammanträden var intern revisor Mia Försti.

Stadens och dotterbolagens revisionsbolag är KPMG Oy Ab. Ansvarig OFR-revisor är OFR, CGR Elina Pesonen och hennes ersättare är Martin Slotte. I revisionsteamet ingick dessutom GR Heidi Alahäivälä samt biträdande revisorer. Revisorn har enligt överenskommelse rapporterat för revisionsnämnden om verkställandet av revisionsplanen och det årliga arbetsschemat. Revisorn har också vid behov deltagit i revisionsnämndens sammanträden och utvärderingsbesök.

På bild revisionsnämnden: (uppiifrån till vänster) Erkki Kuismin, Mia Försti (sekr.), Hanna-Lea Ahlskog, Minna Roukkio-Taipale, Roy Pietilä, Kauko Kivilehto, Hannele Zitting och Tomi Kivelä (Jaana Pikkarainen-Haapasaari saknas).

3.1 Revisionsnämndens uppgifter och verksamhet 2024

Revisionsnämndens arbete har följt utvärderingsplanen för verksamhetsperioden 2021–2025 samt det årliga arbetsprogrammet som utarbetats för att precisera planen. År 2024 låg utvärderingens fokus på verkställande av stadsstrategin, koncernledningen, uppgiftsområden som lyder under stadsstyrelsen: stadskansliet, ekonomi- och dataförvaltning, näringsliv och stadsutveckling, sysselsättningstjänster, personaltjänster samt affärsverket Karleby Vatten. Dessutom utvärderas årligen ekonomins utfall samt verksamhetens resultat och ändamålsenlighet. Det bedöms också hur stadens strategi har beaktats.

Vid sina möten samrådde revisionsnämnden bland annat med stadsdirektören och ekonomidirektören om läget angående ekonomin och utfallet av de operativa målen, ekonomiprogrammet för åren 2024–2026 samt bokslutet 2024. Andra experter som hördes var bland annat utvecklingsdirektören, sysselsättningsdirektören, dataförvaltningschefen, personaldirektören, arbetarskyddschefen, strategichefen, controllern, upphandlingschefen, marknadsförings- och kommunikationschefen och många verkställande direktörer för stadens dotterbolag. Anförandena handlade om bl.a. stadens dotterbolag och deras verksamhet, intern övervakning och riskhantering, upphandlingsprocesser, TE-reformen, investeringar och tillväxtprogrammet samt om ärenden som anknyter till strategi, arbetshälsa, ekonomi- och dataförvaltningstjänster.

Under det årliga besöket till Karleby Vatten hördes vattenverksdirektören och vattenverksdirektionens ordförande om aktuella projekt, beredskap och ekonomiprogrammets åtgärder, utvecklingsåtgärdernas verkningar samt om satsningar på intern övervakning och arbetshälsa.

Revisionsnämnden besökte också nybyggda Biskopsbackens skola och daghem (småbarnspedagogikens daghem och förskola samt den grundläggande utbildningens årskurser 1–9). Nämnden fick höra om planeringen och genomförandet av projektet samt om kostnaderna.

3.2 Utvärderingsprocessen och informationskällorna

Utvärderingsplanen för fullmäktigeperioden och det årliga arbetsprogrammet som preciserar planen fungerar som stomme för utvärderingsarbetet. Information och utredningar för utvärderingsarbetet har inhämtats vid samtal med experter och utvärderingsbesök. Utöver ovanstående är bokslutet, verksamhetsberättelsen, personalrapporten och organens beslut källor till information. Vid utvärderingen av verksamhetens resultat och ändamålsenlighet fås information från resultaten av arbetshälsoenkäten samt resultaten av kommuninvånarenkäter, företagarenkäten och andra enkäter. Det praktiska utvärderingsarbetet görs i par och omfattar en uppföljning av de olika sektorernas mållupställning och beslut.

Revisionsnämnden har enligt kommunallagen (124 § 1 mom.) rätt att få sekretessbelagda upplysningar som revisionsnämnden anser vara behövliga för

skötseln av utvärderingsuppdraget. Revisionsnämnden ska besluta om ärendet. Rätten att få upplysningar gäller endast handlingar i kommunens besittning. Vid behov kan kommunen utnyttja ägarskapsmakt för att få behövliga handlingar av dotterbolag. Revisionsnämnden har i egenskap av organ rätt till upplysningar, dvs. en enskild ledamot har inte rätt till sekretessbelagda uppgifter av kommunens övriga myndigheter, utom på basis av nämndens beslut. På enskilda ledamöter i revisionsnämnden tillämpas 83 § i kommunallagen om förtroendevaldas rätt till upplysningar. En ledamot i revisionsnämnden och revisorn har tjänsteansvar och därför har de skyldighet att hemlighålla de uppgifter som de har fått ta del av med stöd av denna bestämmelse.

Utvärderingsverksamheten kan delas in i tre delområden, av vilka den viktigaste är bedömningen av målsättningar. Utvärderingen av verksamhetens resultat och ändamålsenlighet fokuserar bland annat på en granskning av ekonomin, produktiviteten och kvaliteten. En utvärdering av balanseringen av ekonomin blir aktuell om stadens balansräkning visar ett underskott som inte kan täckas. En del av utvärderingsarbetet är också en efterhandsutvärdering baserad på kommunstyrelsens bemötande av utvärderingsrapporten.

Resultaten av bedömningen rapporteras årligen i utvärderingsberättelsen till stadsfullmäktige. Berättelsen behandlas i fullmäktige i samband med bokslutet. Utvärderingsberättelsen är revisionsnämndens uppfattning om hur kommunens redovisningsskyldiga har lyckats med arbetet att verkställa fullmäktiges vilja.

4 STRATEGI OCH UTVÄRDERING AV MÅLEN

- Karleby är en blomstrande och vidsynt, tvåspråkig havsnära stad som till sitt sinne är större än sitt invånarantal. Tillsammans lyfter vi fram pärlorna för tillväxt och upplevelse och skapar djärvt möjligheter för dem.

Stadsstrategin är fullmäktigeperiodens viktigaste dokument. Den visar i vilken riktning man önskar utveckla staden och vilka teman som är viktigast i detta utvecklingsarbete. Strategin innebär också förberedelser inför framtida förändringar.

I verkställandet av stadsstrategin för 2022–2025 utgjorde strategiverkstäderna en viktig del. Det ordnades över 50 verkstäder i arbetsgemenskaperna och cirka 1400 anställda inom stadsorganisationen deltog i dem. Strategin kunde implementeras smidigt i stadsorganisationen tack vare att personalen redan i beredningsskedet hade fått delta i att bearbeta innehållet tillsammans med förtroendevalda.

Efter att strategin godkändes har tväradministrativa och sektorspecifika utvecklingsprogram uppdaterats och utarbetats. Utgående från utvecklingsprogram som stöder strategin och verkställer den har sektorerna utarbetat årliga verksamhetsplaner.

Ledningsgruppen har också förbundit sig till att verkställa strategin. Ungefär en gång i månaden diskuterar ledningsgruppen aktuella frågor som anknyter till verkställandet av strategin.

Enligt kommunallagen ska stadsstrategin ses över åtminstone en gång under fullmäktiges mandattid. Mellanbedömningen gjordes hösten 2023 och stadsfullmäktige godkände mellanbedömningen under sitt sammanträde den 5 februari 2024 § 5.

I mellanbedömningen granskades innehållet i strategin i förhållande till nuläget i stadens verksamhetsmiljö och framtida möjligheter och risker. Dessutom bedömdes fullmäktigeperiodens mätinstrument och huruvida målsättningarna är realistiska. Beträffande mätinstrumenten gjordes två uppdateringar:

- Skulder och ansvar/invånare ökar inte snabbare än medeltalet i tillväxstäderna
- Koldioxidutsläppen minskas. Utgångsnivån är nivån år 2007 och målet för minskningen före år 2030 är -80 procent samt klimatneutralitet år 2035.

Beredningen av den nya stadsstrategin inleds i maj 2025 tillsammans med intressentgrupperna i och med att man funderar på strategins tyngdpunktsområden och hör företagarnas önskemål beträffande den nya stadsstrategin. I juni inleds inskolningen av nya fullmäktige i strategiarbetet och med hjälp av en enkät tar man reda på invånarnas synpunkter på framtidens Karleby, dess styrkor och särdrag. Hösten 2025 är tre olika strategiverkstäder inplanerade för fullmäktigeledamöterna och bl.a. personalen, invånarna och olika intressentgrupper får delta i strategiarbetet på olika sätt.

4.1 Fullmäktigeperiodens övergripande mål och indikatorer

I strategin har stakats ut långfristiga mål för stadsutvecklingen och för dem fullmäktigeperiodens centrala framgångsfaktorer. Strategins riktlinjer preciseras i de utvecklingsprogram som stödjer strategin.

Centrala mätinstrument är kommuninvånarnas nöjdhet med servicen, företagarnas nöjdhet med stadens företagervänlighet samt aktörernas i kultur-, idrotts- och evenemangsbranschen nöjdhet med verksamhetsbetingelserna i Karleby. Alla dessa enkäterna genomförs årligen under strategiperioden.

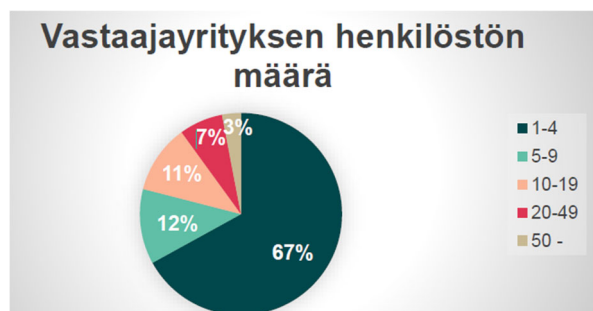
I följande tabell granskas förverkligandet av de uppställda helhetsmålen vid slutet av år 2024, när ett år återstår av strategiperioden:

Strategins mål	Uppnåddes	Uppnåddes inte
Företagarnas nöjdhet med stadens företagervänlighet, mål 4		2024: 2,9 2023: 3,1
Invånarnas nöjdhet med tjänsterna, mål 3,5	x	
Hur nöjda yrkeskunniga inom kultur-, idrotts- och evenemangsbranschen är med verksamhetsförutsättningarna	x	
Positiv befolkningsutveckling	x	
Koldioxidutsläppen minskas. Utgångsnivån är nivån år 2007 och målet för minskningen före år 2030 är -80 procent samt klimatneutralitet år 2035.	x	
Skulder och ansvar / invånare ökar inte snabbare än medeltalet i tillväxstäder		information finns ännu inte till hands
Årsbidraget överstiger avskrivningarna årligen med 20 procent		staden och affärsverket: 89,3 % koncernen: 110,1 %
Helhetsskattesatsen sänks under strategiperioden 2022-2025		höjdes 0,3 %
Soliditeten höjs till 45 procent (koncernen 35 procent)		staden och affärsverket: 45 % koncernen: 34,3 %
Antalet koncernbolag minskas med 5–7 st. under strategiperioden	x	
Mätning av arbetstagarupplevelsen, eNPS-index		

(rekommendationsindex), mål: över 20	x	
Arbetsmarknadsstödets bötesavgifter minskas, mål: -10 procent på årsnivå		2024: -3,5%

En **företagarenkät** genomfördes i oktober 2024 i form av en webropol-enkät. Enkäten sändes både direkt och i samband med KOSEKs nyhetsbrev sammanlagt åtta gånger, till cirka 2 200 företag i Karleby. Dessutom gavs information om enkäten på stadens och KOSEKs sociala medier, i samband med företagarnas morgonkaffe samt via företagargrupporganisationer och KOSEKs företagsutvecklare. Målet i strategin är att uppnå målvärdet 4 (skala 1–5), men det uppnåddes inte.

Det kom in 249 svar på enkäten, vilket är exakt samma antal som året innan. Flest svar kom det in från parti- och detaljhandeln (14 %) och minst från jord- och skogsbruksbranschen, fiskeribranschen, finansierings- och försäkringsbranschen (1 %). Bilden nedan visar personalantalet i företagen som svarade på enkäten:

I medeltal ökade företagarnas nöjdhet med stadens företagervänlighet något och var 2,9 (3,1 år 2023). Beträffande mikroföretagarna var talet 2,8 (3,0 år 2023) och beträffande de största företagen 3,7 (3,9 år 2023). Även beträffande alla andra företag som sysselsätter mindre än 50 personer var nöjdheten med stadens företagervänlighet 2,8–3,2.

Nöjdheten med KOSEKs tjänster var på samma nivå som året innan, dvs. i medeltal 3,7. Också här var de största företagen mest nöjda och gav vitsordet 5,0 (4,0 år 2023). Beträffande de mindre företagen var talet mellan 3,3–3,9.

När det gäller stadens och KOSEKs tjänster som främjar näringslivet är svararnas nöjdhet med tjänsterna över medeltalet när det gäller bl.a.:

- KOSEKs nyföretagarrådgivning
- vattenförsörjningstjänsterna
- stadens marknadsföring och kommunikation
- fungerande trafikförbindelser
- rådgivning till operativa företag

Beträffande följande var nöjdheten under medeltalet:

- stadens tomtutbud
- tillgången till kompetent arbetskraft

Beträffande tillståndsärendenas smidighet bedömde företagarna de av stadens tillståndstjänster som de använt under de senaste tre åren. Som utvecklingsobjekt beträffande tillståndstjänsterna nämndes bl.a. smidigare tillståndsprocesser och utveckling av kundtjänsten.

Resultaten av företagarenkäten har behandlats i diskussioner med intressentgrupper, med ordförandena för företagorganisationerna i Karleby och under företagarnas morgonkaffe. Företagarnas nöjdhet med stadens näringspolitik följs upp under strategiperioden också med hjälp av Företagarna i Finlands Kommunbarometer och Finlands Näringslivs kommunranking. Resultaten av alla enkäterna utnyttjas i utvecklingen av stadens företagervänlighet.

Enkäten om **kommuninvånarnas servicetillfredsställelse** genomfördes som en Webropol-enkät 4.12.2024–12.1.2025. Enkäten genomfördes i elektronisk form men det gick också att svara på enkäten till pappers vid biblioteken. Enkäten fanns på finska, svenska och engelska. Antalet svarare minskade något jämfört med året innan och var nu 1391 (1451 år 2023), men nöjdheten med servicen steg något och var 3,6 (3,5 år 2023). Målet i strategin förverkligades således. Av svaren var 73 procent kvinnor och flest svar kom det in från åldersgruppen 26–45 år (43 %). Mest nöjda var svaren med bl.a. bibliotekstjänsterna (4,5), vattendistributionen (4,4), förskoleundervisningen (4,1), den grundläggande utbildningen (årskurserna 1-6 4,1, årskurserna 7-9, 4,0), Karlebynejdens institut (4,0), museitjänsterna (3,9) och parkerna (3,9). Mest behov av utveckling ansågs det finnas i kollektivtrafiktjänsterna (2,6) och byggnadstillsynen (2,7). Även **enkäten för att mäta hur nöjda aktörer inom kultur-, idrotts- och evenemangsbranschen är med verksamhetsförutsättningarna** genomfördes med medeltalet 3,6 (59 personer svarade på enkäten).

Befolkningsutvecklingen var positiv också 2024. Karlebys invånarantal var enligt statistikcentralens förhandsuppgifter 48 368 personer (48 299 år 2023). I följande tabell anges befolkningsändringens utfall i Karleby. Den naturliga befolknings-tillväxten har minskat och numera är födelsetalet mindre än dödstalet. Nettomigrationen mellan kommunerna visar hur många som flyttar från Karleby till andra kommuner i Finland jämfört med hur många som flyttar till Karleby från andra kommuner i Finland. I Karleby beror den negativa nettomigrationen främst på att unga flyttar bort från Karleby för att studera i större universitetsstäder och att invandrarna ofta byter ort.

Befolknings- ändring Karleby	2020	2021	2022	2023	2024
Naturlig befolk- ningstillväxt (födda- avlidna)	47	63	-43	-57	-30
Inrikes omflyttning	-87	-84	-43	-6	-244
Nettoinvandring	120	153	197	352	351

Enligt förhandsinformation om växthusgasutsläpp för år 2023 som beräknats med Finlands Miljöcentral SYKEs Alas-system var CO₂ utsläppen 6,4 ton per invånare. År 2007 var utsläppen 13,1 t. CO₂/invånare och år 2022 7,2 t. CO₂/invånare. Utgångsnivån för jämförelsen är nivån år 2007 och målet för minskningen före år 2030 är -80 procent samt klimatneutralitet år 2035.

Målet att **skulder och ansvar / invånare** utvecklas långsammare än kommunernas genomsnittliga tillväxt kunde inte rapporteras ännu. Vid tidpunkten för bokslutet fanns inga siffror tillgängliga om kommunernas genomsnitt 2024 när det gäller skulder och ansvar. Stadens och affärsverkets skulder och ansvar var 6 435 euro per invånare 2024. För koncernens del 10 494 euro/invånare. År 2023 var talen följande: Karleby stad 5 904 euro (medeltal 4 360 euro) och Koncernen 9 616 euro (medeltal 9 347 euro).

Målet att **årsbidraget** ska överstiga avskrivningarna årligen med 20 procent förverkligades inte. Stadens och affärsverkets årsbidrag räckte till för att täcka 89,3 procent av avskrivningarna. Koncernens årsbidrag räckte till för att täcka 110,1 procent av avskrivningarna.

Under 2024 höjdes **helhetsskattegraden** 0,3 %, dvs. målet att sänka helhetsskattegraden uppnåddes inte. För stadens och affärsverkets del uppnåddes målet när det gäller **soliditeten** och var 45 procent. För koncernens del uppnåddes målet inte med 34,3 procent.

Målet att **antalet koncernbolag minskas** med 5–7 st. under strategiperioden nåddes genom att antalet koncernbolag minskade med 1 under 2024 och under hela strategiperioden har alltså antalet koncernbolag redan minskat med 9 stycken.

I arbetshälsoenkäten mättes arbetstagarupplevelsen med rekommendationsindex (**eNPS-index**), som används i Karleby stadsstrategi som indikator för arbetstagarupplevelsen. Målet är ett tal över 20 före 2025. eNPS-talet mäter arbetstagarnas lojalitet till arbetsgivaren samt hur nöjda de är med organisationen och organisationskulturen. Hur sannolikt skulle du rekommendera din nuvarande arbetsplats till bekanta? Målet nåddes i och med att eNPS-resultatet steg till 20 (eNPS var 12 år 2023).

Målet att **arbetsmarknadsstödet bötessavgifter** minskas med -10 procent på årsnivå förverkligades inte, men de minskade med ca 3,5 procent jämfört med året innan och kommunandelen var 3 149 803 euro år 2024 (3 265 394 euro år 2023).

4.2 Måltutfall inom de olika sektorerna

Ansvarsområden som är underställda stadsstyrelsen

De ansvarsområden som är underställda stadsstyrelsen höll sig som helhet inom budgeten. Verksamhetsutgifterna år 2024 var sammanlagt 23 miljoner euro (22,5 miljoner euro år 2023) och verksamhetsintäkterna sammanlagt 7,4 miljoner euro (5,8 miljoner euro år 2023).

Inom uppgiftsområdena som lyder under stadsstyrelsen har största delen av de allmänna målen i strategin redan förverkligats. Inom data- och ekonomiförvaltningen är två av sex mål ännu på hälft och inom näringsliv- och stadsutveckling tre av sju.

Koordineringen av ärendehanteringssystemet överfördes från dataförvaltningen till **stadskansliet** i december 2024. Ibrukttagandet av den elektroniska arkivmodulen i ärendehanteringssystemet Dynasty flyttades fram på grund av observerade

brister i systemet. Stadskansliets personals arbetsuppgifter omorganiserades. Ett valteam grundades som lyder under kansliet. I det ingår personer också från andra ansvarsområden. Tjänsten **suomi.fi-meddelanden** togs i bruk och i fortsättningen kommer den elektroniska meddelandetjänsten att användas i hela organisationen.

År 2024 skedde ändringar inom **ekonomi- och dataförvaltningstjänster** när bl.a. den strategiska ledningen, styrningen och utvecklingen av upphandlingar kom att lyda under ekonomi- och dataförvaltningstjänster. En upphandlingschef anställdes till ansvarsområdet i januari 2024 och styrningen av stadens upphandlingar förnyades och fick önskade resurser. Den nya dataförvaltningschefens anställningsförhållande började hösten 2024 när den förra dataförvaltningschefen gick i pension. Beredningsarbetet inför TE-reformen sysselsatte i stor grad både dataförvaltningen och ekonomiförvaltningen bl.a. vad gäller tekniska funktioner och utbetalningsprocesser. Beredningsarbetet genomfördes i enlighet med målen och verksamheten inom sysselsättningsområdet inleddes enligt reformens tidschema.

Vad gäller ekonomiplanering inleddes året med att ett ekonomiprogram inleddes. Stadsstyrelsen godkände programmet i februari 2024. Åtgärderna för att balansera stadens ekonomi, de centrala investeringsprojekten och en mycket krävande budget sysselsatte ekonomiplaneringen hela året. Samtidigt kunde man ändå förnya ekonomiplaneringen och en långsiktig utvecklingsplan gjordes upp för utvecklingen av ekonomiförvaltningens uppgifter, processer och ansvar. Också processerna för stadens interna kontroll och riskhantering utvecklades och stärktes. Vad gäller de centrala servicecentralfunktionerna inom ekonomiförvaltningen var samarbetet smidigt, funktionerna utvecklades och inga avbrott förekom.

Inom ansvarsområdet **näringsliv och stadsutveckling** pågick under 2024 förberedelser inför TE-reformen. Som ett resultat av beredningen bildades Mellersta Österbottens sysselsättningsområde och Mellersta Österbottens sysselsättningsnämnd inledde sitt arbete hösten 2024. Under beredningsprocessen fattades beslutet att också integrationstjänsterna ska komma att lyda under sysselsättningsområdet.

Under budgetåret gjordes en mellanbedömning av stadsstrategin, vilken fullmäktige godkände i februari 2024. Våren 2024 öppnades den nya elektroniska tjänsten Kpkuntaraha.fi. Kommunfinansiering

betyder delfinansiering som kommunen beviljar för utvecklingsprojekt som huvudsakligen finansieras av EU och staten. De mest betydande genomförarna av projekt som fått kommunal medfinansiering är yrkeshögskolan Centria och universitetscentret Chydenius. Under året genomfördes marknadsföringskampanjen KokkolaWorks 2. Kampanjen är gemensam för Karleby stad, Mellersta Österbottens välfärdsområde, utbildningsorganisationerna och industriföretagen i Kokkola Industrial Park och syftet med den är att förmedla information om arbetstillfällena och livet i Karlebyregionen. I december publicerades också inledandet av en förstudie om ett omfattande industriprojekt. Projektet Arctial strävar mot att bygga en fabrik för koldioxidsnål produktion av aluminium i Kronportens område. Om projektet verkställs kommer det att innebära cirka 1500 nya arbetsplatser.

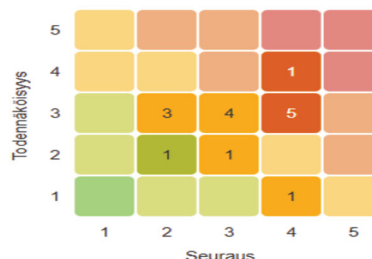
Verksamheten inom **personaltjänster** inriktades 2024 fortfarande på utvecklingen av kunskapsledning och digitala verktyg. I hela organisationen togs i bruk ett system för ledning av arbetsförmågan. Inom personaltjänster var målet att göra personalens uppgiftsbeskrivningar mer flexibla och att öka mångkunnigheten och expertisen inom ansvarsområdet. En utredning pågår för att hitta digitala lösningar som gör utvecklingssamtal och arbetshälsoenkäter smidigare. Personaltjänster främjar en positiv arbetsgivarbild som förbättrar tillgången till kompetent arbetskraft och stärker personalens lojalitet. Rekryterings- och inskolningsprocesserna utvecklas fortsättningsvis.

Stadsstyrelsens ordföranden har enligt en enkät varit nöjda med styrelsens arbete som helhet. Arbetet i styrelsen har mestadels varit effektivt och produktivt och ordförandenas samarbete har varit konstruktivt. Antalet paragrafer som behandlas har varit minskat rätt bra år för år (540 paragrafer år 2024, 29 sammanträden). Styrelsens sammanträden har enligt svararna dock dragit ut på tiden i onödan. Beträffande några ärendehelheter har svararna konstaterat att ärendena inte behöver behandlas i stadsstyrelsen, utan besluten borde fattas på tjänsteinnehavarnivå.

Ledningsgruppen för stadens **interna övervakning och riskbedömning** bedömer nivån på och utvecklingsbehoven beträffande stadskoncernens interna kontroll och riskhantering. År 2023 beslutade ledningsgruppen ta i bruk den allmänt kända COSO-modellen till stöd för utvecklingen av den interna kontrollens och riskhanterings processer. Dessutom beslutade man till nytt verktyg för den

interna kontrollen och riskhanteringen välja en helhet som erbjuds av Granite. Den togs i bruk i början av 2024. I bokslutet för 2024 presenteras varje ansvarsområdes riskkartor och de mest betydande riskerna har öppnats upp.

Nedan som exempel riskkartan för de ansvarsområden som lyder under stadsstyrelsen:

De mest betydande riskerna inom de ansvarsområden som lyder under stadsstyrelsen hänför sig till begränsning av ägarandelen i inhouse-bolag enligt regeringsprogrammet, regionutveckling och investeringar. Övriga strategiska risker är bl.a. risker som hänför sig till beslutsfattande och myndighetsuppgifter. Som operativa risker har identifierats risker som förknippas i synnerhet med plötslig frånvaro av nyckelpersoner, andra risker som anknyter till personalen och avbrott i eldistributionen. Som ekonomiska risker har identifierats ekonomiska risker till följd av avtalsbrott. De identifierade riskerna hanteras bl.a. genom förbättrad datasäkerhet, tillräcklig beredning och uppföljning av beslut, utbildning och introduktion, beredskapsplaner, system med vikarier samt genom att utveckla rapportering.

Revisionsnämnden anser att rekryteringen av personal för ledningsuppgifter inom de ansvarsområden som lyder under stadsstyrelsen har lyckats.

Anställningen av en upphandlingschef svarade mot behovet. Upphandlingarna bör fortsättningsvis utvecklas så att de följer målen i strategin. De lokala företagen ska beaktas och uppskattningen av närproduktionen ska utvecklas bl.a. genom att mera aktivt dela upp anbudsbegäranden för att också mindre företag ska kunna delta i konkurrensutsättningarna. När man utnyttjar närproducerad mat blir klimatavtrycket också mindre.

Enligt revisionsnämndens uppfattning vore det bra om stadsstyrelsen i större utsträckning skulle föra ärendehelheter till fullmäktige för behandla.

Bildningsväsendet

Bildningssektorn delades den 1.9.2024 upp i två sektorer: sektorn för undervisning och fostran samt kultur- och fritidssektorn på stadsfullmäktiges beslut 5.2.2024. Syftet med organisationsreformen är att effektivisera verksamheten i tjänsteinnehavarorganisationen som är underställd nämnderna och att förbättra ledarskapet.

Inom **nämndens för undervisning och fostran** ansvarsområde har verkställandet av de strategiska målen skett planmässigt och till många delar lyckat. Småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen har svarat mot det ökande servicebehovet och utvecklingsarbete har pågått inom många olika delområden.

Andelen kompetenta lärare har hållits hög, men särskilt tillgången till speciallärare utgör fortfarande en utmaning. Rekryteringen har stötts genom samarbete med utbildningsansordnarna. De åtgärder som främjar barnfamiljernas välfärd har utvecklats och till exempel antalet utbildningar i metoden Föra barnen på tal har ökat. Kundnöjdheten inom småbarnspedagogiken har hållits på en hög nivå. Karlebynejdens instituts strategiska utvecklingsobjekt, att stärka arbetshälsan, har ännu inte konkretiserats till åtgärder, även om behovet har identifierats.

Småbarnspedagogikens och den grundläggande utbildningens budgetar har inte hållit, utan man har varit tvungen att anhålla om tilläggsanslag. Under året lades 1,1 miljoner euro till för den grundläggande utbildningens personalutgifter. Detta visar på att servicebehovet ökar, men samtidigt lyfter det fram ett behov av noggrannare budgetering och förutseende. Gymnasiets ekonomi hölls inom ramen för planen. För att man ska kunna hålla sig inom ramen för budgeten krävs i fortsättningen

bättre förutseende och planering av behovet av resurser.

Kulturfostran har ansetts vara en viktig del av småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. Man har strävat efter att stärka barns och unga delaktighet, men arbetet är ännu på hälft. Inom gymnasieutbildningen har studentkårerna blivit aktivare och gemensamma evenemang har ordnats. Respons har samlats in och utnyttjandet av den bör fortsätta och effektiveras.

Utvecklingsprogrammet för den grundläggande utbildningen är på hälft. Också utvecklingen av morgonverksamheten borde granskas med tanke på familjernas välfärd.

Undervisningsutbudet, elevantalets utveckling och kundresponsen visar att många saker har förverkligats på bra sätt. Av investeringsprojekten har Biskopsbackens och Halkokari skola framskridit. Deltagarmängderna i Karlebynejdens instituts kurser har ökat och verksamheten har hållit god kvalitet.

Med tanke på servicenätet och den ekonomiska planeringen är det viktigt att följa utvecklingen hos elevantalet och personalresursens tillräcklighet. Dessutom kan fördröjningar i verkställandet av utvecklingsåtgärder beträffande de strategiska målen på lång sikt utgöra en risk för deras verkningfullhet.

Nämndens arbete har varit konstruktivt och målinriktat. Oavsett de nya utmaningarna har man inom sektorn lyckats med många saker och riktningen är strategiskt sett den rätta. I fortsättningen är det viktigt att trygga resurserna för ett planmässigt utvecklingsarbete, att säkerställa en hållbar ekonomi och att stöda barns och ungas välfärd som helhet.

Den verksamhet som **kultur- och fritidsnämnden** ordnade var aktiv. Utgifterna underskreds och inkomsterna överskreds, vilket innebär att året även ekonomiskt sett var bra. Enligt Tea-visaren som institutet för hälsa och välfärd tar fram har såväl kulturen som idrotten och motionen i Karleby ordnats på ett bättre sätt än i landet i medeltal. Kalkylmässigt orsakar finländarnas brist på idrott och motion i Karleby totala kostnader på 12,6 miljoner euro och för mycket stillasittande kostnader på 14,1 miljoner euro årligen (källa: UKK-institutet). Därför är främjandet av idrott och motion en viktig uppgift för kommunen.

Skolelevernas fysiska kondition mäts med riksfattande Move-test. Resultaten i Karleby är sämre än i landet i medeltal. 41,4 procent av skoleleverna

har en så dålig fysisk funktionsförmåga att det eventuellt tär på eller skadar barnets hälsa och välbefinnande. På riksnivå är andelen 38 procent. Särskilt femteklassisternas resultat är sämre än i landet i medeltal.

Inom kulturtjänster var öppningen av Musikcentrum Snellman ett stort evenemang. Motionsrådgivningen har ökat märkbart och man samarbetade med Soite. Revisionsnämnden anser att man beträffande inriktningen av motionsrådgivningen ännu mer bör öka samarbetet med Soite ur ett förebyggande och rehabiliterande perspektiv.

Revisionsnämnden är nöjd med att nämndens utfall i bokslutet har presenterats bättre än förr.

För att nämndens för undervisning och fostran ansvarsområde ska kunna hålla sig inom ramen för budgeten krävs i fortsättningen bättre förutseende och planering av behovet av resurser.

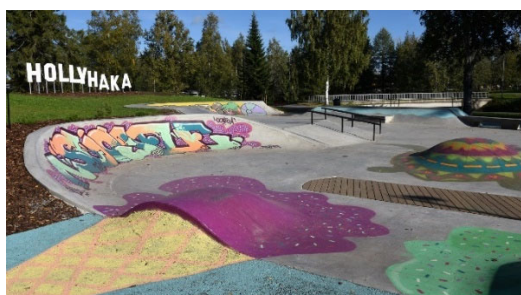
Den grundläggande utbildningen ordnas i Karleby billigare än i landet i medeltal. Hur säkerställs en tillräcklig resursförling?

Vilka positiva och negativa ändringar har uppdelningen av bildningssektorn i sektorn för undervisning och fostran samt kultur- och fritidssektorn fört med sig?

På vilket sätt säkerställs det att Musikcentrum Snellman reserveras fullt ut?

Revisionsnämnden anser att man beträffande inriktningen av motionsrådgivningen ännu mer bör öka samarbetet med Soite ur ett förebyggande och rehabiliterande perspektiv.

Kalkylmässigt orsakar finländarnas brist på idrott och motion i Karleby totala kostnader på 12,6 miljoner euro och för mycket stillasittande kostnader på 14,1 miljoner euro årligen (källa: UKK-institutet). Därför är främjandet av idrott och motion en viktig uppgift för kommunen. Hur kan man få resultaten av Move-testet att minst motsvara genomsnittet i resten av landet?

Stadsmiljösektorn

Resultatet av Stadsmiljös arbetshälsöenkät är inte tillfredsställande. Sektorns resultat är sämre än de andra sektorernas. Som helhet var Stadsmiljös eNPS-tal -9 (-8 år 2023). Inom hela stadens organisation var talet 20.

Stadsstrukturnämnden klarade den givna budgeten väl. Verksamhetskostnaderna underskreds och verksamhetsintäkterna överskreds.

Reparationsskulden minskade i slutet av 2023 till 51,8 miljoner euro och det genomsnittliga skicket hos stadens fastigheter ökade till 70,4 procent. Året innan var motsvarande tal 54,1 miljoner euro och 69,8 procent.

Ansvarsområdet Lokaliteters centrala mål och åtgärd har sagts vara främjande av användningen av inhemska råvaror och närproducerad mat. Revisionsnämnden anser att nämnden har misslyckats med detta. Det kom in endast en offert på upphandlingen av kött-, mjölk- och brödprodukter. Offertbegäran hade inte delats upp så att lokala företag hade kunnat lämna offert. Inte heller det inhemska var med på ett tillräckligt vis i offertbegäran. Produktionens avtånd från konsumtionen hade inte beaktats alls.

Revisionsnämnden är bekymrad över läget med hyresbostäder i staden. Stadens nya mark- och bostadspolitiska program färdigställs 2025 och bör svara mot detta behov.

Stadsstrukturnämnden hade uppnått skogsvårdens mål också med mindre förnyelseavverkning. Hade det varit möjligt att avstå från en del kalhuggningar i syfte att främja den biologiska mångfalden?

Revisionsnämnden har fäst uppmärksamhet vid att stadsstrukturnämnden inte har rättat beslut om dagvattenfakturering ens på begäran. Om det administrativa arrangemanget har lett till en situation där dagvattenfaktureringen har gjorts fel bör faktureringen rättas till för alla kommuninvånare som har blivit felfakturerade.

Revisionsnämnden vill fästa stadsstrukturnämndens uppmärksamhet vid positiv offentlighet. Särskilt när det gäller upphandling ska motiveringarna visas tydligt. Indexhöjningar av arrenden och hyror ska skötas i tid.

Ansvarsområdet Tillstånd som lyder under byggnads- och miljönämnden sörjer för lagstadgade

uppgifter inom kommunens byggnadstillsyn, miljöskydd och parkeringsövervakning. Tillstånd beviljar och övervakar också tillstånd som anknyter till stadens allmänna områden samt koordineringen av klimatarbetet.

Byggnads- och miljönämndens verksamhetsintäkter överskreds jämfört med budgeten och vara 1,4 miljoner euro. Det flöt alltså in 299 800 euro mera i verksamhetsintäkter än planerat. Intäkterna av parkeringsövervakningen var 399 236 euro år 2024, dvs. 19 300 euro mindre än år 2023.

Verksamhetsutgifterna var ca 2 miljoner euro år 2024. Jämfört med samma tidpunkt året innan var utgifterna 317 400 euro större. Den långvariga personalbristen syns i och med att personalkostnaderna är mindre än i budgeten. Personalkostnaderna underskred budgeten med cirka 102 900 euro. Personalbristen har åtgärdats med hjälp av köptjänster.

Under år 2024 har lågkonjunkturen inom byggbranschen påverkat antalet bygglov som behandlats. Antalet har minskat med ca 15 procent. På den minskade antalet har inverkat också den nya bygglagen som trädde i kraft vid ingången av 2025. Många byggare har flyttat fram sina mindre projekt, vilkas tillståndspliktighet upphör.

Den bindande handläggningstiden (3 mån. för bygglov, undantagslov och beslut om planeringsbehov) som fastställts i bygglagen förutsätter att tillståndsprocesserna ses över på nytt och en större satsning på förhandsstyrning av projekt. Förberedelser har gjorts inför detta bl.a. genom att byggnadstillsynen i februari 2025 har tagit i bruk en elektronisk kalender för tidsbeställning och ökat informationen till byggare och planerare samt anvisningarna beträffande byggande.

Handläggningstiderna för bygglov är inte jämförbara med tidigare år, eftersom man vid ingången av 2024 tog i bruk en s.k. obligatorisk förhands-handläggning och därmed kan bristfälliga ansökningar inte lämnas in som tidigare.

Många projekt som anknyter till den gröna omställningen pågår i staden. MKB-projekten, särskilt vindkraftparkerna, industrianläggnings och avfallshanteringsprojektet på KIP-området samt generalplanarbetena har haft en stor sysselsättande verkan under året. Inom miljöskyddet har personalbristen som varat i tre år kunnat avhjälpas i och med att tjänsten som miljöinspektör tillsattes i början av september.

Hurdana åtgärder vidtar sektorn Stadsmiljö för att förbättra arbetshälsan, utöver stadens generella åtgärder?

Man har just inte tagit ställning till den egna produktiviteten. På vilket sätt följs produktiviteten upp inom de ansvarsområden som lyder under stadsstrukturnämnden?

Ansvarsområdet Lokaliteters centrala mål och åtgärd har sagts vara främjande av användningen av inhemska råvaror och närproducerad mat. Revisionsnämnden anser att nämnden har misslyckats med detta.

Revisionsnämnden har fäst uppmärksamhet vid att stadsstrukturnämnden inte har rättat beslut om dagvattenfakturerings ens på begäran. Om det administrativa arrangemanget har lett till en situation där dagvattenfaktureringen har gjorts fel bör faktureringen rättas till för alla kommuninvånare som har blivit felfakturerade.

Revisionsnämnden konstaterar att busskurarna ännu inte har getts namn. Det är viktigt att göra kollektivtrafiken smidigare. Detta torde främjas i samband med den nya konkurrensutsättningen. Borde utvecklingen av kollektivtrafiken vara med som en del av de klimativänliga åtgärderna som redan vidtagits?

Revisionsnämnden vill fästa stadsstrukturnämndens uppmärksamhet vid positiv offentlighet. Särskilt när det gäller upphandling ska motiveringarna visas tydligt.

Ett problem är fortfarande tillståndsprocessernas smidighet, vilket också framgår av företagarenkäterna. Tillståndsprocesserna är en del av stadens attraktionsfaktorer. Vilka nya åtgärder har staden för avsikt att vidta för att avhjälpa situationen?

Man bör vara uppmärksam på att de elektroniska tjänsterna fortfarande inte är tillgängliga för alla. Staden bör utveckla sätt att förbättra den personliga servicen utgående från respons.

Hurdan är situationen beträffande slutsyner?

Övervakningen av åtgärderna efter byggande av fiberoptiska nät bör effektiviseras.

Miljöhälsovård

I budgeten minskade verksamhetsintäkterna något jämfört med året innan och verksamhetskostnaderna å sin sida ökade något. Detta innebar att verksamhetsbidraget överskreds något.

I stadsstrategins mål - försörjningsberedskapen upprätthålls och närproduktionen stöds - nämns som åtgärd för miljöhälsovården granskning av förutsättningarna för export och smidig handläggning av exportintyg. Detta mål har förverkligats enligt plan, dvs. intyg har beviljats inom tre arbetsdagar, förutsatt att villkoren har fyllts. Statistiken visar att inga avvikande situationer har förekommit.

Hälsoinspektörernas arbete utgör största delen av miljöhälsovårdens arbete. Om det berättas bara lite i bokslutet. Arbetet kunde förklaras mera och arbetets omfattning och vikt kunde klargöras.

Miljöhälsovårdens nya lokaler (inkl. veterinärernas lokaler) i Karleby har tagits i bruk i september 2024. De nya lokalerna ger bättre förutsättningar att lyckas med rekryteringar och säkrande av resurser. Akuta fall har kunnat skötas inom tre timmar, men sjuk- och mottagningstiderna har ännu inte kunnat erbjudas inom en vecka efter bokning, om hjälpbehovet inte har varit akut.

Miljöhälsovårdsnämnden har som sin mest betydande risk nämnt ändringarna i löner och arbetstider beträffande kommunala veterinärernas tjänster. Som en strategisk risk nämns tillräckligheten hos tillgången till övervakningsuppgifter och veterinärtjänster och som en operativ risk tillgången till arbetskraft.

Det vore bra att i bokslutet nämna hur försörjningsberedskapen har beaktats.

Synligheten hos inskrivningarna i protokoll, bilagor och utlåtanden har förbättrats avsevärt. Hela verksamheten ter sig tydligare och sakligare.

Affärsverket Karleby Vatten

Resultatet för affärsverket Karleby Vatten visade ett överskott (+400 000 euro), men var cirka 920 000 euro mindre än budgeterat. Verksamhetsintäkterna var klart mindre än budgeterat. Detta berodde främst på att intäkter av avloppsvattenprojekt flyttats fram. Verksamhetskostnaderna överskred budgeten med 279 000 euro, vilket berodde bl.a. på ett ökat behov av underhåll, höjda ICT-kostnader och extra utgifter av övergången till Monetra.

Resultaten från arbetshälsoenkäten 2024 indikerar att utvecklingen går i en klart positiv riktning. Karleby Vattens rekommendationsindex för personalen (eNPS) steg från -22 till +20. Största delen av personalen upplevde att de orkar bra med sitt arbete och bedömer att uppgifterna löper bra. Faktorer som stöder arbetshälsan som kom fram var meningsfullt arbete, arbetsgemenskapens stöd och möjlighet att påverka det egna arbetet.

Utvecklingsbehov identifierades särskilt i organisationen av arbetet, responskulturen och i hur tydlig organisationens riktning är. En tredjedel av svaren hade observerat osakligt bemötande i arbetet och enstaka upplevelser av trakasserier förekom. Inställningen till mångfald och jämställdhet var i huvudsak positiv, men rum för förbättring finns.

Under året genomfördes flera organisationsändringar som svarar mot behovet av utveckling av verksamhetsmiljön och ledningen. Ekonomiförvaltningstjänsterna lades ut till Monetra 1.4.2024 och samtidigt upphörde ekonomi- och förvaltningschefens och bokförarens tjänster. De nya befattningsbeskrivningarna, till exempel utvecklingsingenjörens och förvaltningsexpertens, stöder särskilt

kundtjänsten, miljöansvaret och informationen. Verksamhetsstadgan och befattningsbeskrivningarna uppdaterades så att de kom att motsvara ändringarna.

År 2024 uppgick investeringarna till sammanlagt 7,1 miljoner euro. De största projekten var vattenbehandlingsanläggningen i Patamäki, byggande av nya vatten- och avloppsnät samt vattenreningsverkets apparaturanskaffningar. Arbetet i Patamäki framskred enligt plan och i maj fick man tillstånd för vattentäkt i Karhinkangas. Nätverkens tekniska skick hölls på en god nivå, under början av året förekom bara fyra rörbrott och fem störningar i avloppsnätet, även om vintern förde med sig utmanande förhållanden.

Kvaliteten på och transparensen hos tjänsteinnehavarbesluten har blivit bättre. Karleby Vattens representant har deltagit i HINKU-arbetsgruppen. Detta stöder en långsiktig utveckling av miljöansvaret.

Karleby Vatten fortsatte sitt arbete för att utreda vilka fastigheter som inte har anslutit sig till avloppsnätet. Under året gjordes stora kartläggningar som ledde till att många fastigheter anslöt sig till nätet. Åtgärderna ger extra inkomster och förbättrar behärsningen av miljöbelastningen.

Många av affärsverket Karleby Vattens strategiska åtgärder är ännu på hälft eller i inledningsskedet. Målet beträffande att ta i bruk vattenmätare med fjärravläsning nåddes inte. Under 2024 byttes 377 mätare ut när målet var 1000 mätare. Orsaken var att mätartillverkarens leveransproblem. Också åtgärderna för att förbättra den interna kommunikationen har inletts, men bedömningen av deras verkningar är ännu på hälft. Åtgärderna för minskning av utsläppen som godkändes i november 2024 är tills vidare i planeringsskedet och det praktiska verkställande har ännu inte börjat.

Affärsverket Karleby Vatten har kunnat behålla sin funktionsförmåga och investera i att trygga framtiden. En fungerande kundtjänst och en pålitlig vattenförsörjning är viktiga faktorer ur kommuninvånarnas synvinkel sett och dessa bör också i fortsättningen ligga i fokus.

Revisionsnämnden fick år 2021 kännedom om oegentligheter i Karleby Vattens verksamhet och nämnden satte sig närmare in i dem. Revisionsnämnden lyfte fram behovet av att åt behörig myndighet göra en förutredning i enlighet med förutredningslagen om de observerade oegentligheterna.

Efter revisionsnämndens åtgärdsförslag utreddes det huruvida ärendet ska behandlas av stadsstyrelsen eller Karleby Vattens vattenverksdirektion. Ansvarig nämnd i den operativa processen var Karleby Vattens vattenverksdirektion. Vattenverksdirektionen beslutade den 27 juni 2022 göra en begäran om undersökning till polisen om de oegentligheter som observerats. Beträffande misstanken om oegentlig användning av trädbestånd gjorde vattenverksdirektionen en begäran om undersökning 26 maj 2023 efter påminnelse av revisionsnämnden.

Ärendet behandlas som bäst i Karleby tingsrätt, där den förra vattenverksdirektören är åtalad och misstänks för grovt missbruk av tjänsteställning, tagande av muta och brott mot tjänsteplikt. Två anställda misstänks för att ha gjort sig skyldiga till grovt bedrägeri och tagande av muta. Karleby Vatten kräver över 170 000 euro i ersättning för ekonomisk skada av de misstänkta. Representanter för det företag som gett muta misstänkt för grovt givande av muta och grovt bedrägeri eller alternativt för medhjälp till grovt bedrägeri. Karleby tingsrätt meddelar dom i ärendet den 22 augusti 2025.

Karleby Vattens rekommendationsindex för personalen (eNPS) steg från -22 till +20. Satsningarna på arbetshälsan har i sin helhet förbättrat personalens arbetshälsa.

Karleby Vattens direktion beslutade den 27 juni 2022 göra en begäran om undersökning till polisen i anknytning till oklarheter som uppdragats i KPMG Oy:s revisions mellanrapport. Fallet behandlades i Österbottens tingsrätt i april 2025, men domen meddelas först den 22 augusti 2025.

Enligt revisionsnämndens förslag har stadsfullmäktige den 13 juni 2022 beslutat bevilja ansvarsfrihet för de räkenskapsskyldiga för revisionsperioden 1.1-31.12.2021, med undantag av Karleby Vattens räkenskapsskyldiga, eftersom Karleby Vattens vattenverksdirektions utredningar över administrationens verksamhet ännu var på hälft.

4.3 Utvärdering av verksamhetens resultat

Resultat beträffande kommunala tjänster visar hur kommunen lyckats i sin uppgift. Kommuninvånarnas behov av tjänster är utgångspunkt för utvecklingen av resultatet. Resultat är ett överbegrepp som omfattar produktivitet, effektivitet, kvalitet och kostnadseffekt. För kommunernas del är det viktigt att resultatutvecklingen följs upp, eftersom det är nödvändigt att förbättra resultaten om serviceproduktionen ska kunna tryggas också i framtiden. Eftersom kvaliteten är mycket viktig i den kommunala serviceproduktionen är det ofta mer ändamålsenligt att granska effekterna och inte enbart utbytet av verksamheten. Med tanke på en enskild kommun är granskningen av effekten av kommunens verksamhet lika viktigt som att granska utbytet.

Med produktivitet avses förhållandet mellan insatser och utbyte. Ju mindre insatser som behövs för samma mängd utbyte, eller ju mer man åstadkommer med samma insatser, desto bättre är verksamhetens produktivitet. Produktiviteten är också bättre om man med samma mängd insatser får till stånd samma mängd utbyte, men av högre kvalitet. Kvaliteten är dessvärre svår att beakta vid undersökningar av produktiviteten inom den offentliga servicen. En orsak är att det inte nödvändigtvis finns någon verklig marknad för produkterna, vilket betyder att servicens kvalitet inte syns i produktens pris.

4.3.1 Arbetshälsa

På arbetshälsan inverkar särskilt faktorer och utvecklingsåtgärder som anknyter till personalen, arbetet, arbetsmiljön och organisationens stöd. Dessa leds bland annat via planering, beslutsfattande och verksamhetssätt på olika nivåer i organisationen. Det är viktigt att uppmärksamhet fästs både vid hantering av belastande faktorer i arbetet eller på arbetsplatsen och vid att stärka och öka resursfaktorer i arbetet.

Både arbetsgivaren och arbetstagarna ska främja arbetshälsan. Arbetsgivaren ska sörja för säkerheten i arbetsmiljön, bra ledarskap och likabehandling av arbetstagarna. Arbetstagarna har dock ett stort ansvar för att upprätthålla sin arbetsförmåga och yrkeskompetens. Vi kan alla bidra till ett positivt arbetsklimat på arbetsplatsen. Arbetshälsan omfattar både individens och arbetsgemenskapens

upplevelse och den syns också utåt, till exempel till kunder.

Staden stöder sin personals arbetshälsa på många sätt. Man satsar inte bara på stora helheter (bl.a. arbetsmiljö och -processer, företagshälsovård, tyhy-verksamhet), utan satsar också på bl.a. arbetshandledning, dagrehabilitering, stöder motion med ePassi, hobbygrupper och andra dylika sätt samt mentalt stöd med låg tröskel via den anonyma nättjänsten Auntie. För år 2024 reserverades 292 735 euro för främjande av arbetshälsan. Liksom tidigare år användes också av denna summa en stor del av anslaget till arbetshandledning som förbättrar den anställdas kompetens, stöder arbetets smidighet, arbetsförmågan och arbetsgemenskapens gruppdynamik och därmed ökar arbetshälsan.

Plattformen Aino Health Manager för ledning av arbetsförmågan togs efter ett pilotförsök i bruk inom alla sektorerna före oktober 2024. Via Aino Health Manager digitaliserades stödet för arbetsförmågan och på så sätt åstadkom man en datasäker förbindelse mellan företagshälsovården och personaltjänster. Aino Health Manager innehåller många rapporteringsverktyg. De ger information i realtid till stöd för arbetsförmågan och i framtiden kan man rikta in stödet till olika personalgrupper.

Syftet med Aino Health Manager är att:

- minska sjukfrånvaron
- hitta orsakerna till sjukfrånvaron
- vidta nödvändiga åtgärder för att sjukfrånvaron ska minska
- som biprodukt bidra till att cheferna och de anställda möts och blir hörda.

4.3.2 Resultaten av arbetshälsoenkäten

Arbetshälsoenkäten genomfördes i november 2024. Det kom in exakt samma antal svar som 2023, dvs. 1 238 st., 57 procent av hela personalen. I enkäten kartlades faktorer som påverkar välbefinnandet i arbetet och deras betydelse. Arbetsenheterna behandlade tillsammans resultaten av enkäten i arbetsgemenskaperna och diskuterade utgående från resultaten, arbetsklimatet och arbetshälsan. Arbetsgemenskaperna gör upp arbetshälsoplaner med hjälp av vilka man strävar efter att utveckla arbetshälsan tillsammans. Under 2024 utarbetades arbetshälsoplaner för sammanlagt 68 arbetsgemenskaper/team (44 st. år 2023). Resultaten av arbetshälsoenkäten behandlades vid chefsinfo, i samarbetsgruppen, i stadsstyrelsen och i revisionsnämnden. Revisionsnämnden har gått igenom svaren på enkäten per sektor.

Med tanke på arbetshälsan var de fem mest betydande faktorerna i svaren:

- arbetskamraternas stöd
- klimatet i arbetsgemenskapen
- jag kan påverka mitt arbete
- chefs stöd
- mitt arbete uppskattas

Största delen av de svarande upplevde att arbetskamraternas och chefernas stöd, stämningen i arbetsgemenskapen, arbetet uppskattas och möjligheterna att påverka det egna arbetet i huvudsak är som de ska. Något som borde förbättras är organiseringen av arbetet, arbetsmängden, konstruktiv och handledande respons samt förtydligande av organisationens riktning.

Något fler angav att chefen håller utvecklingssamtal varje år än i tidigare enkäter. Andelen var nu 87 procent. Utvecklingen går i rätt riktning.

I enkäten mättes arbetstagarupplevelsen med rekommendationsindex eNPS-index, som används i Karleby stadsstrategi som indikator för arbetstagarupplevelsen. Målet är ett tal över 20 före 2025. eNPS-talet mäter arbetstagarnas lojalitet till arbetsgivaren samt hur nöjda de är med organisationen och organisationskulturen. Hur sannolikt skulle du rekommendera din nuvarande arbetsplats till bekanta? Resultatet kan vara vad som helst mellan -100 och 100. Karleby stads eNPS-tal var 20 år 2024 (12 år 2023). Av svararna rekommenderade 40 procent arbetsplatsen, 41 procent förhöll sig neutralt och 19 procent förhöll sig kritiskt. Nedan talen per sektor.

eNPS-talet	2022	2023	2024
Koncernförvaltning och koncerttjänster	16	26	37
Stadsmiljösektorn	-8	-8	-9
Utbildningstjänster	26	30	34
Småbarnspedagogik	5	5	24
Övrigt bildningsväsende	0	13	17
Miljöhälsovård	0	-15	12
Karleby Vatten	-31	-22	20

4.3.3 Personal

Revisionsnämnden upplever att det är viktigt att följa de siffror som anknyter till personalen. Tabellen nedan visar antalet visstidsanställningar per sektor. Talen beskriver situationen på årets sista dag.

Antalet anställningsförhållanden	Visstidsanställningar			
	2021	2022	2023	2024
Koncernförvaltning och koncerttjänster	19	38	27	28
Miljöhälsovård	8	2	8	13
Veterinärvård	7	2	6	13
Övervakning av hälsotillstånd	1	0	2	0
Bildningsväsendet	384	409	417	-
Tjänster inom småbarnspedagogik och undervisning				398
Undervisningsväsendet	204	201	200	185
Småbarnspedagogik	154	170	176	213
Kultur- och fritidstjänster				30
Stadsmiljösektorn	58	67	69	61
Stadsmiljösektorn	10	15	19	14
Städ- och matservice	48	52	50	47
Affärsverket Karleby Vatten	5	4	4	5
Totalt	495	532	527	535

Antalet visstidsanställda har hållits ganska jämnt under de senaste fyra åren. Rekryteringen av veterinärer har blivit lättare och det har varit lättare att anställa vikarier än tidigare år. Flera av veterinärerna arbetar deltid och därför har man anställt fler personer. Antalet årsverken har ändå inte ökat.

Inom småbarnspedagogiken har mängden visstidsanställd personal påverkats av den ökade efterfrågan på tjänster. Man har varit tvungen att grund tillfälliga små enheter ibland med kort varsel. Inom Stadsmiljö och särskilt städ- och matservicen förbereder man sig på strukturella ändringar i och med att Biskopsbackens skola blir färdig. Några enheter upphör och å andra sidan blir en ny skola färdig med nytt kök. Detta kommer att påverka personalbehovet när verksamheten inleds. Därför har visstidsanställningar gjorts.

Frånvaro orsakad av olycksfall i arbetet (kalenderdagar)	2021	2022	2023	2024
Hela staden	1518	894	1198	1149

År 2024 var det totala antalet **olycksfall i arbetet** 174 (203 år 2023), av dem var 55 olycksfall under arbetsresor (50 år 2023). Tabellen visar hur mängderna kan växla från år till år beroende på t.ex. antalet olycksfall som orsakar enstaka långa

sjukfrånvaron. Statistikcentralen och Finlands Näringsliv har bestämt priset på sjukfrånvaro till i medeltal 370 euro/dag. Om man strävar efter att minimera sjukfrånvaro som beror på olycksfall i arbetet är det möjligt att nå besparingar som kan mätas tydligt. Med hjälp av säkerhetsanmälningar (1 662 st. år 2024) kan man identifiera de bakomliggande orsakerna till incidenter. Man kan förebygga och förutse incidenter genom att utreda dem.

Arbetskyddsverksamheten baserar sig på lagar och förordningar. Det budgeterade beloppet för arbetskyddet år 2024 var 292 000 euro och utfallet uppgick till 267 000 euro. Karleby stad har en arbetskyddschef och tre arbetskyddsfullmäktige med egna ansvarsområden. Varje arbetskyddsfullmäktig representerar cirka 800 personer. Alla stadens anställda är dock skyldiga att sörja för arbetskyddet och arbetssäkerheten.

Totala sjukdagar (kalenderdagar)/anställd (inklusive olycksfall)	2021	2022	2023	2024
Koncernförvaltning och koncerttjänster	9,37	11,66	8,4	7,13
Miljöhälsövård	14,68	13,46	11,85	12,66
Bildningsväsendet	15,95	21,02	15,46	-
Tjänster inom småbarnspedagogik och undervisning				18,05
Kultur- och fritidstjänster				11,67
Stadsmiljösektorn	21,03	21,9	18,93	18,18
Affärsverket Karleby Vatten	11,00	18,06	13,80	10,03
Hela staden	16,56	20,68	15,78	17,02

De flesta sjukskrivningarna orsakades av sjukdomar i muskuloskeletala systemet, psykiska störningar och beteendestörningar samt av sjukdomar i luftvägarna. Inom Karleby stad kunde man alltså stävja ökningen av sjukfrånvaron på grund av psykisk ohälsa när antalet personer som fått sjukdagpenning på grund av störningar i den mentala hälsan eller beteendet enligt FPA:s statistik samtidigt ökade kraftigt i Finland. År 2024 utgjorde de omedelbara kostnaderna av sjukfrånvaron 3,6 procent av lönerna, dvs. 3,2 miljoner euro.

Sjukfrånvaro i medeltal kal.d./årsv. 2024	
Koncernförvaltning och koncerntjänster	6,8
Utbildningstjänster	14,4
Småbarnspedagogik	24,6
Kultur- och fritidstjänster	12,9
Städ- och matservice	22,2
Övrig Stadsmiljö	14,0
Miljöhälsovård	12,1
Karleby Vatten	9,9
Hela staden	17,5

Med nyckeltalet årsverke avses ett helt års arbetsinsats av en heltidsarbetande. En deltidsanställds insats omräknas till årsverken enligt deltidsprocenten och arbetsinsatsen för en person som varit anställd en del av året räknas som kalenderdagar i förhållande till hela året. I medeltal var **sjukfrånvaron/årsverke** år 2024 17,5 dagar (17,1 dagar år 2023). Över 48 procent av stadens anställda var inte alls frånvarande från arbetet på grund av sjukdom under året.

Vikariekostnader, euro	2022	2023	2024
Sjukledighet	1 954 412	1 352 963	2 031 473
Föräldraledighet	567 236	492 176	542 027
Semester	670 394	724 490	824 233
Övriga vikarier	2 582 081	2 731 709	3 366 834
Utbildning	88 163	66 902	132 274
Totalt	5 862 286	5 368 240	6 896 841

Vikariekostnaderna ökade avsevärt år 2024. Antalet vikarier under utbildningar ökade markant. Orsaken till detta var att möjligheten till vuxenutbildningsstöd upphörde på hösten. Därför ansökte en rekordstor mängd anställda om studieledighet före det. Också beträffande andra vikarier kunde man se inverkningsen av att systemet med altemneringsledighet upphörde. Det var fler som tog altemneringsledigt i föl, när det ännu var möjligt. År 2024 hade man också fler långa sjukfrånvaron än tidigare och var tvungen att anställa fler vikarier än man hade anställt för kortvariga vikariat.

4.3.4 Resultaten av invånarenkäten

Med hjälp av ett av nyckeltalen för stadsstrategins mål uppföljs årligen med en enkät kommuninvånarnas nöjdhet med stadens tjänster. Fullmäktigeperiodens mål är att nå medeltalet 3,5 i kundnöjdheten (skala 1–5) och detta mål har nåtts flera år (3,6 år 2024). Det gick att besvara enkäten i elektronisk form eller till pappers vid biblioteken. Antalet svarare minskade något jämfört med året innan och det kom in 1 391 svar (1451 svar år 2023). Av svaren var 73 procent kvinnor och 27 procent män. 77 procent av svaren var 26–65-åringar.

I enkäten bedömdes följande servicehelheter: utbildningstjänster, bildnings- och kulturtjänster, Stadsmiljö/tekniska tjänster, miljöhälsovårdens tjänster, Karleby Vattens tjänster och tjänster som främjar kommuninvånarnas delaktighet. Dessutom fick svaren möjlighet att ge idéer för utveckling av stadens tjänster. Mest nöjda var svaren med bl.a. bibliotekstjänsterna (4,5), vattendistributionen (4,4), förskoleundervisningen (4,1), den grundläggande utbildningen (årskurserna 1-6 4,1, årskurserna 7-9, 4,0), Karlebynejdens institut (4,0), museitjänsterna (3,9) och parkerna (3,9). Mest behov av utveckling ansågs det finnas i kollektivtrafiktjänsterna (2,6) och byggnadstillsynen (2,7).

4.3.5 Jämförelse av kostnader

Nettodriftskostnaderna beskriver skillnaden mellan utgifterna och inkomsterna av kommunens löpande verksamhet. I dem ingår inte investeringsutgifter och -inkomster (inkluderar avskrivningar), statsandelar, skatteinkomster eller finansieringsutgifter och -inkomster. Efter sote-reformen är bildningen och kulturen kommunernas största sektor. Den står för över hälften av volymen beträffande kommunala tjänster. Samhälls- och miljötjänster står för cirka 20 procent, TE-tjänster för cirka 10 procent och allmän förvaltning för cirka 3 procent av kostnaderna för kommunernas tjänster. I Karleby var de totala nettodriftskostnaderna år 2023 3 089 euro/invånare 7 131 euro/invånare år 2022, inklusive utgifterna för social- och hälsoverksamheten). I Seinäjoki var de totala nettodriftskostnaderna år 2023 3 222 euro/invånare, i Vasa 3 274 euro/invånare och i kommuner med 20 000–50 000 invånare i medeltal 2 975 euro/invånare. Kostnaderna för att producera tjänster påverkas bland annat av åldersstrukturen, befolkningens geografiska fördelning, efterfrågan på tjänster, såsom

deltagandegraden, och befolkningsförändringen. Kostnaderna påverkas också av beslutsfaktorer, såsom kvalitet och produktivitet. Även om man kan jämföra kostnadsnivån för tjänster med hjälp av nettodriftskostnader per invånare, berättar de mycket lite om hur serviceproduktionen fungerar (källa: Kommunförbundet).

Tabellerna nedan visar nettodriftskostnaderna tio största tjänsterna i Karleby, Seinäjoki, Vasa, Mellersta Österbotten och kommuner med 20 000–50 000 invånare:

Karleby:

Palvelu:	1000€	€/as
Perusopetus	56 057	1 161
Varhaiskasvatus	35 028	725
Liikenneväylät	8 448	175
Lukiokoulutus	7 331	152
Yleishallinto ja vaalit	5 418	112
Liikunta ja ulkoilu	4 718	98
Esiopetus	4 429	92
Työllisyyspalvelut	4 175	86
Elinkeinoelämän edistäminen	3 990	83
Tukipalvelut	3 498	72

Seinäjoki:

Palvelu:	1000€	€/as
Perusopetus	69 388	1 049
Varhaiskasvatus	51 917	785
Yleishallinto ja vaalit	17 328	262
Liikenneväylät	15 563	235
Lukiokoulutus	11 209	169
Liikunta ja ulkoilu	9 217	139
Työllisyyspalvelut	8 744	132
Esiopetus	7 504	113
Kirjastot	5 284	80
Kansalaisopistot	3 557	54

Vasa:

Palvelu:	1000€	€/as
Perusopetus	73 764	1 070
Varhaiskasvatus	48 452	703
Ammatillinen koulutus	31 108	451
Liikenneväylät	18 193	264
Lukiokoulutus	9 867	143
Liikunta ja ulkoilu	8 775	127
Yleishallinto ja vaalit	7 178	104
Teatteri-, tanssi- ja sirkustoiminta	5 966	87
Työllisyyspalvelut	5 468	79
Esiopetus	5 032	73

Mellersta Österbotten:

Palvelu:	1000€	€/as
Perusopetus	84 517	1 248
Varhaiskasvatus	47 243	697
Lukiokoulutus	12 148	179
Liikenneväylät	11 202	165
Yleishallinto ja vaalit	9 207	136
Liikunta ja ulkoilu	7 769	115
Esiopetus	6 436	95
Elinkeinoelämän edistäminen	6 356	94
Työllisyyspalvelut	5 437	80
Tukipalvelut	5 097	75

Kommuner med 20 000–50 000 invånare:

Palvelu:	1000€	€/as
Perusopetus	1 211 893	1 215
Varhaiskasvatus	686 529	688
Liikenneväylät	244 949	246
Lukiokoulutus	136 192	137
Liikunta ja ulkoilu	119 750	120
Yleishallinto ja vaalit	98 576	99
Työllisyyspalvelut	91 841	92
Esiopetus	82 404	83
Kirjastot	63 191	63
Joukkoliikenne	57 464	58

På vilket sätt har staden för avsikt att utveckla produktiviteten i stadens egen verksamhet och hur ska den mätas?

Karleby stads eNPS-tal förbättrades avsevärt och nådde strategins mål på 20. Sektorn Stads- miljö tal försämrades dock och var -9.

Åtgärder för välbefinnande i arbetet bör inriktas särskilt på de arbetsenheter vilkas resultat i fråga om välbefinnande i arbetet är dåliga. Vilka nya åtgärder har staden för avsikt att vidta för att avhjälpa situationen?

I medeltal var sjukfrånvaron/årsverke år 2024 17,5 dagar, dvs. sjukfrånvaron ökade något. Nästan hälften av stadens anställda var dock inte alls frånvarande från arbetet på grund av sjukdom under året.

Enligt enkäten om kommuninvånarnas nöjdhet med tjänsterna ansågs mest behov av utveckling finnas i kollektivtrafiktjänsterna (2,6) och byggnadstillsynen (2,7).

Karleby satsar avsevärt på kulturverksamhet, vilket också återspeglas i nettodriftskostnaderna. Karleby ligger på andra plats i jämförelsen mellan kommunerna (20 000–50 000 invånare).

5 STADENS EKONOMI

5.1 Ekonomisk stabilitet och hållbarhet

Stadens resultat för 2024 visade enligt förväntan underskott, men resultatet var ändå klart bättre än budgeten. Verksamhetsbidraget försvagades, men årsbidraget var bättre än budgeten. Det här påverkades väsentligt av finansieringsposternas utfall där skatteinkomsterna, statsandelarna och de finansiella intäkterna och kostnaderna slutade på en bättre nivå än budgeten. Statsandelarna fortsätter att sjunka och ingen ökning finns i sikte i och med att nativiteten sjunker. Räntekostnaderna hanterades genom aktiv förvaltning av låneportföljen. Med stadens lånestock uppgick räntekostnaderna och -inkomsterna till 3,8 miljoner euro med beaktande av ränteskydd. Utan ränteskydd skulle stadens faktiska räntekostnader enligt avtal ha uppgått till ca 6,5 miljoner euro.

I tabellen nedan jämförelse av nyckeltal för åren 2021–2024 när det gäller ekonomins stabilitet och hållbarhet. Nyckeltalen i boksluten 2023–2024 är inte till alla delar jämförbara med motsvarande för åren 2021–2022, eftersom välfärdsområdesreformen ledde till att bl.a. skatteinkomsterna och statsandelarna minskade avsevärt.

Staden + affärsverket	2021	2022	2023	2024
Årsbidrag (1000 €)	20.738	24.322	26.248	18.179
Årsbidrag €/in-vånare	433	506	543	376
Räkenskapsperiodens resultat (1 000 €)	6.341	8.804	8.351	-2.179
Soliditet %	45,3	45,1	46,7	45
Relativ skuldsättning %	71,6	71,8	133,9	147,1
Skulder och åtaganden % av driftintäkterna %	86,9	87,2	161,3	178,6
Årsbidrag/avskrivningar %	142,0	156,7	146,7	89,3
Intern finansiering av investeringar %	66,9	129,5	105,4	49,5
Låneskötselbidrag	0,5	0,6	0,4	0,6

Kalkylmässigt låneskötselbidrag	0,7	0,8	0,9	0,6
Verksamhetsintäkter/ verksamhetskostnader %	13,1	12,7	21,2	21,8

Stadens och affärsverkets räkenskapsperiod visade år 2024 ett underskott på -2,2 miljoner euro före bokslutsdispositioner. På grund av det negativa resultatet kan fonden för att främja personalens arbetshälsa, skadefonden och sysselsättningsfonden inte utökas. Efter ändringsposterna var räkenskapsperiodens underskott -1,4 miljoner euro (-10,3 miljoner euro år 2023).

Verksamhetsbidraget blev sämre jämfört med året innan och var år 2024 -132,32 miljoner euro (-129,35 miljoner euro år 2023). Stadens + affärsverkets årsbidrag minskade avsevärt och årsbidraget/avskrivningar % år 2024 var 89,3% (146,7 % år 2023). Årsbidraget räckte alltså inte år 2024 till att i sin helhet täcka avskrivningarna och nedskrivningarna.

5.2 Stadskoncernens nyckeltal

I slutet av 2024 omfattade Karleby stads koncern 27 dottersammanslutningar. Stadens koncernstruktur minskade från året innan med ett delägar-samfund.

Stadsstyrelsen leder, styr och övervakar Karleby-koncernen. Staden har en koncern- och stadsutvecklingssektion vars uppgift det är att sörja för ägarstyrningen av stadens affärsverk och de bolag som hör till koncernen samt styrning av deras verksamhet och tillsyn av den.

Koncernens verksamhetsintäkter år 2024 var 195,3 miljoner euro och verksamhetsutgifterna 228,7 miljoner euro. Jämfört med år 2023 ökade koncernens verksamhetsintäkter med 2,3 miljoner euro och verksamhetsutgifterna med 13,9 miljoner euro.

I tabellen nedan jämförs ekonomins nyckeltal för åren 2021–2024 på koncernnivå:

Stadskon-cernen	2021	2022	2023	2024
Arsbidrag (1000 €)	57.420	52.177	67.216	47.953
Arsbidrag €/invånare	1198	1086	1392	991
Räkenskapsperiodens resultat (1 000 €)	13.879	5.592	7.182	4.483
Soliditet %	32,0	32,1	36,5	34,3
Relativ skuldsättning %	90,4	88,8	138,9	156,1
Arsbidrag/avskrivningar %	132,1	112,0	110,7	110,1
Intern finansiering av investeringar %	81,2	102,6	109,4	49,2
Låneskötselbidrag	1,1	1,2	1,2	1,0
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	1,02	0,93	1,31	0,89
Verksamhetsintäkter/ verksamhetskostnader %	56,5	55,0	70,3	67,6

Räkenskapsperioden visade ett överskott på 4,5 miljoner euro på koncernnivå 2024 och var 2,7 miljoner euro mindre än året innan. Efter bokslutsöverföringar och skatter var koncernens överskott 2,2 miljoner euro. Resultatet minskade med cirka 0,8 miljoner euro från år 2023.

Under 2024 minskade låneskötselbidraget jämfört med året innan (-0,2) men hölls på en tillräcklig nivå 1,0 med tanke på kriterierna för kriskommuner

(0,8). En bra nivå på låneskötselbidraget vore 2,0. Årsbidraget täckte avskrivningarna till 110,1 procent, vilket inte når upp till målet i stadsstrategin, 120 procent.

5.3 Granskning av skuldsättningen

I tabellerna nedan granskas stadens och stadskoncernens skuldsättning som helhet. Granskningen omfattar lån, leasing- och hyresansvar och borgensansvar, vilka det också är bra att betrakta som riskfaktorer och som en del av helheten när det kommer till skuldsättning. Leasing- och hyresansvaren har slagits samman år 2022 i enlighet med kommunförbundets anvisning och meddelas inte skilt.

Staden + affärsverket	2021	2022	2023	2024
Lån	228,1 miljoner euro	235,6 miljoner euro	232,5	248,4 miljoner euro
Leasing+ hyresansvar	54,8 miljoner euro	57,9 miljoner euro	52,7 miljoner euro	58,5 miljoner euro
Borgensansvar	125,2 miljoner euro	117,6 miljoner euro	114,0 miljoner euro	105,7 miljoner euro
Totalt	408,1 miljoner euro	411,1 miljoner euro	399,2 miljoner euro	412,6 miljoner euro

Koncernen	2021	2022	2023	2024
Lån	447,3 miljoner euro	450,5 miljoner euro	394,3 miljoner euro	441,1 miljoner euro
Leasing+ hyresansvar	70,2 miljoner euro	89,5 miljoner euro	70,1 miljoner euro	66,5 miljoner euro
Borgensansvar	141,2 miljoner euro	124,1 miljoner euro	119,2 miljoner euro	110,8 miljoner euro
Totalt	658,6 miljoner euro	659,7 miljoner euro	583,6 miljoner euro	618,4 miljoner euro

År 2024 uppdaterades ränteswapavtalen så att de bättre motsvarar den nuvarande räntesituationen och skyddar mot räntehöjningar under kommande år. I bokslutet var lånestockens skyddsgrad 99,1 procent. Syftet med alla ränteswapavtal är att på lång sikt hantera lånestockens ränterisker och begränsa konsekvenserna av den förväntade räntehöjningen för stadens räntekostnader. Ränteskydden kommer även framöver att ha stor betydelse i Karleby, eftersom stadens investeringsbehov kommer att förbli betydande under de kommande åren.

5.4 Ekonomiprogram 2024–2026

På grund av de kommande årens ekonomiprognos inledde stadsstyrelsen ett treårigt ekonomiprogram i februari 2024.

Ekonomiprogrammet eftersträvar att stadens resurser allokeras rätt till tjänster och projekt i och med den offentliga sektorns utmanade ekonomiska situation. Syftet med ekonomiprogrammet är att säkerställa en stabil och hållbar ekonomi på lång sikt. Det hjälper med att förutse ekonomiska utmaningar och att hantera dem. Ekonomiprogrammet är en del av stadens strategiska planering. Det hjälper staden att ställa upp mål och prioriteringar som överensstämmer med visioner och strategier på lång sikt. Ekonomiprogrammet är ett redskap med hjälp av vilket staden upprätthåller och förbättrar sina tjänster. Det säkerställer också att kommuninvånarna också i fortsättningen har tillgång till högkvalitativ och hållbar service.

Det är nödvändigt att granska stadens tjänster och ekonomi som helhet. I ekonomiprogrammet ligger fokus på tjänster och verksamhet, effektivisering eller avveckling av dem, prioritering av, omprövning av eller avstående från investeringar. Det är skäl att också granska helhetsbeskattningen kritiskt. I syfte att nå målen i ekonomiprogrammet fastställde stadsstyrelsen budgetramen för 2025 utan skattehöjningar och med nollresultat. Situationen var svår när ekonomiprogrammet utarbetades och stadsfullmäktige beslutade om en skattehöjning på 0,3 % för år 2025.

Även försäljning av egendom och koncernbolagens intäktsföring granskades. Alla dessa åtgärder kan ha direkta eller indirekta konsekvenser för personalen. Ekonomiprogrammet gäller all stadens verksamhet och alla sektorer, samt affärsverket.

För det praktiska verkställandet och uppföljandet av ekonomiprogrammet svarar ett arbetsutskott

som består av tjänsteinnehavare. Utskottet omfattar stadens ledningsgrupp och ekonomiförvaltning. Arbetsutskottet rapporterar årligen till stadsstyrelsen om verkställandet av ekonomiprogrammet. Medan ekonomiprogrammet pågår har personalen och kommuninvånarna möjlighet att påverka och att föra fram sina egna idéer om hur stadens ekonomi kan balanseras.

Tack vare det positiva ekonomiska läget i slutet av året och de åtgärder som vidtagits i det ekonomiska programmet visade stadens resultat ett underskott på endast 1,4 miljoner euro. Dessutom gjordes ytterligare avskrivningar på över 3,5 miljoner euro i samband med upprättandet av bokslutet. Stadskoncernens resultat visade ett överskott. Ekonomin är dock ännu inte i optimal balans och anpassningsåtgärderna måste fortsätta på ett systematiskt sätt.

Staden har gjort stora investeringar och skulden har ökat. Nya investeringar måste övervägas kritiskt i framtiden.

Revisionsnämnden har jämfört kostnaderna för skolinvesteringarna i Karleby med nivån i övriga delar av landet. Avvikelserna i kostnaderna beror bland annat på tekniska strukturer och lösningar.

Stadens reparationsskuld minskade till 51,8 miljoner euro i slutet av 2023. Detta innebar en ökning med 2,3 miljoner euro jämfört med året innan. Utvecklingen går i rätt riktning.

Den genomsnittliga inkomstskattesatsen i Finland är 7,5 procent och i Karleby höjdes inkomstskattesatsen till 9,2 procent. Hur kan vi sörja för stadens attraktionskraft?

6 STADSKONCERNEN

6.1 Ägarstyrning

Ägarstyrningen handlar om att utifrån stadens strategi, ägarpolitik och allmänna mål styra ledningen och beslutsfattandet i dotter- och intressebolagen samt i samarbetsorganisationerna. Målet är bland annat att utveckla de stadsägda bolagen, stärka ägarvärdet och trygga bolagens konkurrenskraft till den del den går att påverka. Genom ägarstyrning ska det ses till att stadskoncernens fördel som helhet beaktas i styrelsens verksamhet i stadskoncernens dottersammanslutning.

Stadens koncernanvisning skapar en ram för ägarstyrningen av de samfund som hör till stadskoncernen i enlighet med stadens mål. Koncern- och stadsutvecklingssektionen har gett nödvändiga anvisningar till representanterna i bolagsstämmorna och årsmötena, t.ex. om val av medlemmar i sammanslutningarnas styrelser. Koncernledningen svarar för koncernens övervakning. Dessutom har stadens internrevision rätt att granska dottersammanslutningarnas verksamhet och ekonomi i nödvändig omfattning och att få tillgång till de uppgifter som behövs för revisionen. Revisionsnämndens uppgift är att bedöma huruvida de mål som stadsfullmäktige ställt upp har uppnåtts och om de ägarpolitiska riktlinjerna har följts samt att sörja för samordningen av revisionen av staden och dess dotterbolag.

Koncernledningen följer regelbundet med hur mål för verksamheten och ekonomin i samfund som ingår i stadskoncernen nås. Vid behov vidtar koncern- och stadsutvecklingssektionen ägarstyrningsåtgärder för att effektivisera verksamheten och bevara egendomens värde. Utgående från dotter-samfundens rapportering sammanställer koncernens tillsynsgrupp en sammandragsrapport enligt ägarkorten till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige för behandling i samband med delårsrapporterna och bokslutet.

Koncernsammanslutningarnas styrelser och verkställande direktörer ansvarar för ordnandet och resultatet av sammanslutningarnas interna kontroll och riskhantering. Koncernsammanslutningarna rapporterar till koncernstyrningen om ordnandet och resultatet av sammanslutningarnas interna kontroll och riskhantering.

Under perioden 2024–2025 hörde revisionsnämnden verkställande direktörerna för ungdomscentra Villa Elba Oy, Karlebynejdens Utvecklingsbolag Ab, Karleby Turism Ab och Kokkolan Talohoito Oy under sina möten bl.a. om bolagens verksamhet, mål och förverkligande samt om aktuella frågor.

6.2 Portföljspecifika mål

I bokslutet för 2023 bedömdes dottersammanslutningarnas mål fortfarande per portfölj. I bokslutet för 2024 tog man i bruk mål enligt ägarkorten för dottersammanslutningarna. Ägarkort upprättas för dottersammanslutningarna för hela fullmäktigeperioden och de innehåller bland annat sammanslutningens uppgift och ägarstruktur ur ägarsynpunkt sett samt arrangemang, strategiska mål och utvecklingsriktlinjer för sammanslutningen samt kompetenskraven beträffande sammanslutningens styrelse och styrelsemedlemmarnas arvoden. Dessutom fastställs centrala mål, eventuella avkastningskrav och indikatorer för samfundet. Vid behov kan man bearbeta ägarkortens innehåll och betoningar under fullmäktigeperioden, till exempel om en betydande förändring sker i bolagets verksamhetsmiljö.

Fastigheter

Fastigheterna i portföljen är följande: Asunto Oy Lohtajan Hakapuisto, Kiinteistö Oy Kokkolan Innogate, Kiinteistö Oy Kokkolan Pikkuruukki, Kiinteistö Oy Kokkolan Snellman, Kiinteistö Oy Tankkari, Koivuhaan Palvelukeskus Oy, Kiinteistö Oy Kälviän Virastotalo, Kokkolan Vuokra Asunnot Oy och Kokkolan Urheilupuisto Oy.

I rapporteringen om samfundet har målsättningar för bolagen ställts upp, men särskilt fästs uppmärksamhet vid fastigheters skick, tillräckligt utbud av företagslokaler och bostäder samt den växlande efterfrågan. Dessa mäts genom med hjälp av olika ekonomiska mätinstrument och genom att granska bl.a. hyres- och belägningsgraden, reparationskulden och antalet arbetsplatser i fastigheten. Målen beträffande hyres- och utnyttjandegraden uppnåddes med undantag av Kiinteistö Oy Kokkolan Innogate (78 %/95 %). Det har inte skett några väsentliga förändringar i fastigheternas genomsnittliga skick.

Även dotterbolagen rapporterar om riskerna och de mest väsentliga riskerna för fastighetsbolag är operativa risker och skaderisker. Bolagens viktigaste

operativa risker är en eventuell minskning av uthyrningsgraden och en ökning av ersättningsansvaret. Man strävar efter att förbereda sig på dessa risker genom att utveckla lokalerna och med hjälp av indelning av fastigheter i portföljer. Målet är att stävja ökningen av fastigheternas reparationsskuld genom systematiska reparationer. Skaderisker inkluderar egendoms- och apparaturskador. Bolagens ekonomiska risker har ökat jämfört med föregående år.

Affärsverksamhet

Portföljen Affärsverksamhet: Karleby Energi Ab-koncernen, Työplus Yhtiöt Oy-koncernen, Karleby Hamn Ab, KIP Infra Oy, KIP Service Oy, Karleby Turism Ab och Kokkolan Talohito Oy.

I rapporteringen om samfunden fästs uppmärksamhet särskilt vid avkastningen av bolagens optimalt placerade kapital och ändringar i bolagens verksamhetsmiljö. Som mätinstrument används bl.a. avkastningsprocenten för det placerade kapitalet, rörelsevinsprocent, kundtillfredsställelse och andra mätinstrument som är olika för olika bolag. De flesta av målen nåddes (14,5/21), de som inte nåddes var närmast ekonomiska mål.

Affärsverksamhetssamfundens största risker hänför sig främst till störningar i den operativa verksamheten såsom till datasäkerheten och personalen. Därtill identifierades ekonomiska och strategiska risker. De finansiella risker som bolagen identifierar återspeglar också det allmänna ekonomiska läget, förändringar i bolagens verksamhetsmiljö och behovet av förändring. De strategiska riskerna hänför sig å sin sida till realiseringen av investeringar, det geopolitiska världsläget och reformen av verksamhetsmiljön. Målet är att svara på de identifierade riskerna bland annat genom att göra tjänsterna mångsidigare, förutse och ta fram beredskapsplaner. Som metoder för riskhantering utnyttjades mer mångsidiga produkter och tjänster, omorganisering av lån, noggrann uppföljning av ekonomin, eventuella anpassningsåtgärder samt säkerställande av personalens kompetens.

Tjänster och rådgivning

Portföljen Tjänster och rådgivning Karlebynejdens Utveckling Ab KOSEK), Ungdomscentra Villa Elba

Ab, Garantiföreningen för Karleby stadsteater ry och Stiftelsen för Nordisk Konstskola sr.

I portföljen Tjänster och rådgivning finns bolag som fungerar i huvudsak med offentlig finansiering. I rapporteringen beaktas speciellt näringstjänsternas omfattning och hur övergripande kulturtjänsterna är. Faktorerna mäts genom att granska bl.a. antalet företags- och kundbesök samt kundernas nöjdhet med tillgången till tjänster och deras kvalitet. Karleby stadsteater och Ungdomscentra Villa Elba nådde inte målen som gäller antalet klientbesök. Kundtillfredsställelsen var fortfarande på god nivå, medeltalet var 4,6/5.

I samfunden i portföljen tjänster och rådgivning hänför sig de mest betydande riskerna till operativa faktorer. Samfunden identifierar också vissa ekonomiska, strategiska och skaderelaterade risker. Riskerna i bolagen i portföljen hänför sig bland annat till personalen och säkerställandet av kompetent arbetskraft, ekonomisk balans och osäker finansiering samt fastigheternas skick.

Offentliga bolags verksamhet ska vara så transparent som möjligt. Stadens bokslut ska visa åtminstone koncernbolagens resultat och verksamhetsårets beskrivningar.

Bokslutet för stadens koncernbolag ska publiceras på bolagens egna webbplatser.

Revisionsnämndens rätt att ta del av information bör stärkas när det gäller koncernbolagen.

7 INTERN KONTROLL OCH RISK-HANTERING

Intern kontroll och riskhantering hos Karleby stad

Karleby stadsfullmäktige har godkänt grunderna för intern kontroll och riskhantering i juni 2020. I grunderna fastställs målen, syftet, uppgifterna och ansvaren för Karleby stads interna kontroll och riskhantering. Stadsstyrelsen har efter detta godkänt anvisningarna för intern kontroll och riskhantering. I anvisningarna fastställs verktyg och metoder, objekt och delområden samt genomförande och rapportering beträffande intern kontroll och riskhantering.

Den interna kontrollen och riskhanteringen är en del av kommunorganisationens lednings- och förvaltningssystem och beslutsfattande samt av den strategiska och operativa planeringen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin, förmågan att reagera på avvikelser och bedömningen av prestationen. Med intern kontroll avses i allmänhet alla de förfaranden och arbetsrutiner i kommunen och kommunkoncernen genom vilka de redovisnings-skyldiga och övriga chefer ska säkerställa att kommunens verksamhet är ekonomisk och resultatrik, att informationen som besluten grundar sig på är tillräcklig och tillförlitlig, att bestämmelser i lagar och myndighetsföreskrifter och beslut som fattats av olika organ iakttas och att egendom och resurser tryggas.

Ansvar och uppgifter:

- **Stadsstyrelsen och stadsdirektören** har det operativa ansvaret för att ge anvisningar om och ordna den interna kontrollen och riskhanteringen och de övervakar och bedömer om den interna kontrollen och riskhanteringen ordnats på behörigt sätt och att den varit tillräcklig och gett resultat.
- **Nämnderna och direktionerna** ansvarar inom sina uppgifts- och ansvarsområden för att den interna kontrollen och riskhanteringen ordnas på behörigt sätt, för att verkställigheten övervakas och ger resultat samt för rapporteringen av de mest betydande riskerna i enlighet med stadsstyrelsens anvisningar.
- **De ledande tjänsteinnehavarna och cheferna** har till uppgift att verkställa den interna kontrollen och riskhanteringen

inom det egna ansvarsområdet och rapportera om resultatet enligt godkända anvisningar till det organ som ansvarar för tillsynen.

- **Personalen** är skyldig att agera i enlighet med målen och anvisningarna och utveckla sin yrkeskompetens samt rapportera om missförhållanden till sina chefer.

Karleby stads interna kontroll förverkligas bland annat genom en tydlig fördelning av uppgifter, befogenheter och ansvar, kontroll- och rapporterings-skyldighet, skydd av information och datasystem, skydd av egendom, och avtalshantering. Riskhantering är en del av den interna kontrollen och dess syfte är att identifiera, bedöma och hantera de faktorer som hotar uppnåendet av målen.

Resultaten av den interna kontrollen och riskhanteringen följs upp under budgetåret i samband med delårsrapporteringen. Servicehelheterna, affärsverket och dottersamfunden rapporterar om de mest betydande riskerna och om utvecklingen av riskhanteringen som en del av ekonomi- och verksamhetsrapporteringen. Koncernsammanslutningarnas styrelser och verkställande direktörer ansvarar för ordnandet och resultatet av sammanslutningarnas interna kontroll och riskhantering. En av stadsdirektören utsedd styrgrupp för intern kontroll och riskhantering utvärderar och utvecklar stadskoncernens interna kontroll och riskhantering

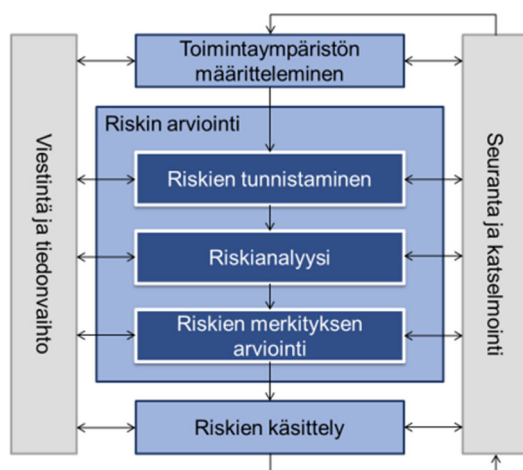
Internrevision är en del av den interna kontrollen. Internrevisorn svarar för den. Internrevisionen ska utvärdera ändamålsenligheten och resultaten i systemet för intern kontroll och riskhantering och stödja organisationen i att uppnå och bedöma målen genom att erbjuda ett objektiva, oberoende och systematiskt tillvägagångssätt för att utvärdera och utveckla resultaten av riskhanterings-, kontroll-, lednings- och förvaltningsprocesserna i organisationen.

Verktyg för intern kontroll och riskhantering

Styrgruppen för intern kontroll och riskhantering beslutade 2023 att ta i bruk den allmänt kända COSO-modellen som stöd för utvecklingen av processerna för intern kontroll och riskhantering. Dessutom beslutade styrgruppen välja den helhet som erbjuds av Granite till nytt verktyg för intern

kontroll och riskhantering, och den togs i bruk i början av 2024. Riskidentifiering, analys, betydelsebedömning, riskhantering, uppföljning och granskning utförs i Granite. Sektorcheferna, ansvarsområdescheferna och cheferna för de verksamhetsenheterna ansvarar för att identifiera, bearbeta, följa upp och regelbundet rapportera de risker som hänför sig till sektorn, resultatområdet och enheten i Granite. Stadens risker rapporteras i enlighet med de rapporter som fås ur Granite i delårsrapporter, bokslut och budget. Riskhanteringsprocessen sker på ansvarsområdesnivå, men rapporteringen i delårsrapporter, bokslut och budget sker på nämndnivå.

Riskhantering är en del av den interna kontrollen och syftet med den är att identifiera, bedöma och hantera de faktorer som hotar uppnåendet av målen. Stadskoncernens risker delas in i fyra huvudgrupper: strategiska risker, ekonomiska risker, funktionella risker och skaderisker. Karleby stads riskhanteringsprocess grundar sig på fastställande av verksamhetsmiljön, bedömning av risker, hantering av risker, uppföljning och granskning av risker samt kommunikation och informationsutbyte. Nedan schema över riskhanteringsprocessen hos Karleby stad:

Den interna kontrollen och riskhanteringen följs upp årligen med hjälp av en kartläggningsenkät. Kartläggningsenkäten delas ut i hela organisationen. Avsikten med den är att utreda om det finns brister i den interna kontrollen.

1. Kartläggningsenkät för hela organisationen

2. Resultaten av enkäten går igenom i styrgruppen för intern kontroll och riskhantering.
3. Styrgruppen stakar ut linjerna för de delområden inom intern kontroll som ska utvecklas
4. Sektoreernas och ansvarsområdenas chefer beslutar om de åtgärder som ska vidtas inom deras egna områden i enlighet med styrgruppens linjedragning
5. Rapporter om de vidtagna åtgärderna, resultaten och fortsatta åtgärder framställs för styrgruppen och i bokslutet

Resultaten av kartläggningsenkäten visar att de utvecklingsåtgärder inom intern kontroll som vidtagits 2024 har fört stadens interna kontroll i en bättre riktning. Kartläggningsenkäten lyfte dock fram utvecklingsobjekt:

- Informationen bör utvecklas vidare
- Riskhanteringen bör bli en del av de dagliga funktionerna
- Dokumentering av beskrivningen av viktiga processer och definiering av kontroller.
- Utvärdering av funktionaliteten och utveckling av kontinuerlig uppföljning.
- Ökning av medvetenheten om intern kontroll och riskhantering

Av kartläggningsenkäten om intern kontroll framgick att alla enheter inte har tillgång till tillräckligt med kompetent personal för att uppnå målen. Jämfört med året innan hade situationen förbättrats något, men saken medförde fortfarande utmaningar för vissa enheter. Tillgången till tillräckligt med och kompetent personal har också identifierats som en av de betydande riskerna på stadsnivå.

De mest betydande riskerna för stadskoncernen

Strategiska risker:

- De strategiska riskerna är förknippade med uppnåendet av de långsiktiga målen och framgångsfaktorerna som stödjer uppnåendet av målen.
- De strategiska riskerna som identifierats i stadsorganisationens riskanalys i bokslutet är förknippade med negativ befolkningstillväxt och sjunkande nativitet, utmaningar som hänför sig till tillgången på arbetskraft, förändringar som sker i energiproduktionen samt försämring av näringslivets funktionsförmåga och försämrade stadsutveckling.

Ekonomiska risker:

- De ekonomiska riskerna hänför sig till stadsorganisationens ekonomiska resultat, såsom hantering av utgifter och tillräcklig inkomstfinansiering.
- En betydande risk anses vara att stadens inkomstbas inte utvecklas lika snabbt som kostnaderna ökar. För att balansera ekonomin har ett ekonomiprogram startats för 2024–2026.
- Förändringar i skatter och statsandelar har också identifierats som betydande risker. Kommunernas finansieringsbas har förändrats i betydande grad på grund av välfärdsområdesreformen, och kommunernas ekonomiska svårigheter växer på grund av nedskärningarna i statsandelarna och den försämrade prognosen för skatteinkomster.

Funktionella risker:

- Funktionella risker är risker som anknyter till stadsorganisationens dagliga verksamheter och som hotar verksamhetens kontinuitet samt processernas och systemens funktion.
- Riskerna i anknytning till datatrafiken och datasystemen, och som betonats i synnerhet under de senaste åren, har identifierats som Karleby stads mest betydande funktionella risker. Störningar i datasystem samt personuppgifts-incidenter kan medföra betydande olägenheter för stadens anseende och ekonomi på grund av att serviceprocesser störs eller till följd av dataläckage.
- Övriga funktionella risker anknyter främst till tillgången på kompetent personal samt personalens ork, välbefinnande och kompetens.

Skaderisker:

- Skaderisker är ofta förknippade med ett specifikt objekt, och när skaderiskerna förverkligas orsakar de ekonomiska förluster, personskador eller miljöskador. Det geopolitiska läget som råder i världen påverkar också i hög grad Karleby stads riskanalys där riksomfattande störningssituationer samt exceptionella väder- och naturförhållanden har identifierats som skaderisker i det här bokslutet.
- Som skaderisker har också identifierats risker som hänför sig till fastigheternas skick och äventyrandet av säkerheten såväl i fråga om

kunderna, personalen som miljön. Olycksfalls- och egendomsrisker har dessutom identifierats som skaderisker.

- Skaderisker kan förebyggas effektivt bl.a. med försäkringar, beredskapsplaner eller genom att förbättra arbetssäkerheten. Sannolikheten och konsekvenserna av de skaderisker som identifierats hos Karleby stad är därför mycket mindre än i övriga riskgrupper.

Oegentligheter

Stadens ledning är skyldig att sörja för intern kontroll i syfte att förebygga och upptäcka oegentligheter. Observeringen av oegentligheter baserar sig på identifiering av tecken på missbruk. Dessa tecken kan framträda i de kontrollåtgärder som ledningen tagit i bruk, som ett resultat av revisioner eller från andra källor, till exempel genom Whistleblowing-anmälningsskanalen. Via kanalen kan man rapportera misstanke om eventuell överträdelse eller om överträdelse. Kanalen är ett sätt att säkerställa att missförhållanden kan rapporteras på ett säkert sätt i enlighet med EU:s visselblåsardirektiv. En anmälning kan göras av:

- Karleby stads nuvarande och tidigare arbetstagare samt arbetssökande
- Arbetstagare som är anställda av underleverantörer eller leverantörer
- Praktikanter och frivilligarbetare

Av kartläggningsenkäten om intern kontroll framgick att alla enheter inte har tillgång till tillräckligt med kompetent personal för att uppnå målen. Hur säkerställer staden att personalen utbildas så att den interna kontrollen kan genomföras på ett ändamålsenligt sätt och som en del av vardagen?

Staden har anvisningar för vanliga olyckor/skadegörelse. Det har förblivit oklart för revisionsnämnden hur staden agerar om någon med sitt förfarande oavsiktligt eller avsiktligt orsakar staden större ekonomisk eller materiell skada. Hur säkerställs det att alla fall utreds lika, oavsett sektor och andra faktorer?

Under 2024 kom det inte in några anmälningar till visselblåsarkanalerna som hör dit.

8 REFORMEN AV ARBETS- OCH NÄRINGSTJÄNSTERNA

Beredningen av TE24-reformen

Karleby stad inledde beredningen av TE24-reformen år 2022. Överföringen av sysselsättningstjänsterna från staten till kommunerna bereddes tillsammans med många samarbetspartner och ansvaret för beredningen låg på personalen vid sysselsättningstjänsterna och kommunförbundet. Lagen om ordnande av arbetskraftsservice godkändes i riksdagen i början av 2023. Under 2023 förhandlade kommunerna i Mellersta Österbotten om bildandet av ett sysselsättningsområde och om villkor som anknyter till det. Eftersom kommunerna i Mellersta Österbotten inte kunde nå enhällighet i sina förhandlingar om villkoren i det framtida sysselsättningsområdets samarbetsavtal var man tvungen att vänta på statsrådets beslut om bildande av sysselsättningsområde till 2024. Till slut fastställde statsrådet avtalets innehåll så att det kom att lyda så som det hade godkänts i Karleby stadsfullmäktige 2023.

Efter statsrådets slutliga beslut konkretiserades beredningen av reformen. Antalet personal som flyttas över till Karleby stad blev klart sommaren 2024. Cirka 50 personer övergick till Karleby stads tjänst vid ingången av 2025. I de praktiska förberedelserna var kunskapen om personalantalet till hjälp beträffande anskaffningen av arbetsredskap redan i början av hösten 2024, för att allt skulle vara klart genast vid ingången av 2025. Samarbetet mellan sysselsättningstjänster och stadens dataförvaltning fungerade väl och under uppföljningsmöten som hölls nästan varje vecka kunde man förbereda sig på uppgifter och ändringar.

Service och lokaler

Under 2024 kunde sysselsättningsområdet i Mellersta Österbotten utnyttja optioner på upphandling av sysselsättningstjänster som NTM-centralen skaffat. Mellersta Österbottens sysselsättningsområde utnyttjade alla optionerna som det var möjligt att utnyttja eftersom sysselsättningstjänster inte hade personalresurser för att konkurrensutsätta alla tjänster 2024. Arbetskraftsutbildningarna var den största servicehelheten där ansvaret för ordnandet och finansieringen överfördes på kommunerna. Också de lokaler som TE-byrån använt i

Karleby, Kaustby och Kannus övergick till Karleby stad. Dessutom flyttade personalen som arbetat med kommunförbundet från iPark till Kalles torg, där TE-byrån har funnits redan i många år.

Risker och budget

Den största risken beträffande TE24-reformen anknyter till finansieringens tillräcklighet. Finansieringen kommer att utgöra en del av statsandelen för basservice och det var känt att den budget som kalkylmässigt finns till förfogande kommer att minska jämfört med den budget som Österbottens NTM-central har haft till sitt förfogande. Under 2024 konstaterade man att finansieringen inte kommer att räcka till för att fortsätta med alla service som TE-byrån tidigare har tillhandahållit. Arbetsträningen och karriärträningen måste omorganiseras för att anslagen skulle räcka till. Under kommunförbundets lopp utbildades personalen vid stadens sysselsättningstjänster inom ramen för projektet Synclusive till TAITE-coachar. De kan tillhandahålla en vecka långa kurser som kan jämföras med arbets-karriärträning som stadens eget arbete, i stället för att köpa servicen av en utomstående serviceproducent. Under 2024 ordnades TAITE-

coachingar och utifrån respons konstaterades det att de fungerar väl för arbetssökande.

I den del uppgifter var Mellersta Österbottens sysselsättningsområdes resurser tillräckliga för försäljning av service till andra sysselsättningsområden, och därför förhandlades det att avtalssamarbete utförs från början av 2025, bl.a. med Jakobstadsregionens sysselsättningsområde när det gäller yrkesvalspsykologen.

Utgångspunkten för beredningen av budgeten 2025 var att finansieringen ska räcka till för kostnaderna av den överförda personalen, den överförda arbetskraftsservicen och bidragen. Beredningen försvårades av att det inte fanns några exakta uppgifter om de ansvar och bindningar till lönesubventioner och startpenningar som överfördes till år 2025. Staten kunde först från och med augusti 2024 producera lösryckta uppgifter om bindningarna beträffande år 2025 när det gäller lönesubvention, startpenning och behovsprövad kostnadsersättning. Budgetprocessen startade när sysselsättningsdirektören inledde sitt arbete i augusti 2024. Kunskapsbasen till stöd för reformen var rätt bristfällig, vilket berodde bland annat på att det inte fanns uppgifter om den kommunvisa fördelningen för att servicen fram till slutet av 2024 ordnades med gemensamma anslag inom ett område som sträckte sig från Kannus till Kristinestad och en del av utgifterna täcktes med anslag från social- och hälsovårdsministeriet. Inga uppgifter om dessa fanns tillgängliga före december 2024 och då hade budgeten redan fastställts i Karleby stadsfullmäktige.

Utöver Mellersta Österbottens sysselsättningsområdes personal som överfördes från staten låg det i Karleby stads intresse att bibehålla egna funktioner inom sysselsättningstjänster, som har utvecklats under kommunförsöket med sysselsättning 2021–2024. Mellersta Österbottens sysselsättningsområde och Karleby stad ingick ett serviceavtal där den service som sysselsättningsområdet ordnar åt Karleby stad specificeras samt finansieringen och uppföljningen av dem.

Av de andra kommunerna var Perho kommun beredd att fortsätta med samma modell som användes under kommunförsöket i fråga om tillgången till personresurs. I avtalssamarbetet kunde man överföra den resurs som använts i Perho under kommunförsöket så att den blev Karleby stads verksamhet, men Perho kommun svarar för finansieringen också i fortsättningen. En motsvarande verksamhetsmodell erbjöds också åt de andra

kommunerna i Mellersta Österbotten, men de var inte beredda att satsa resurser på sysselsättningstjänsterna på det sätt som utnyttjats under kommunförsöket. Därför blev utgångspunkten för reformen att Karleby stad för Mellersta Österbottens andra kommuners del svarar för ordnandet av sysselsättningstjänsterna i Mellersta Österbotten. Varje kommun deltar ändå i finansieringen av de lagstadgade tjänsterna med en summa som står i förhållande till antalet klienter.

Mellersta Österbottens sysselsättningsnämnd

Mellersta Österbottens sysselsättningsnämnd sammanträdde fyra gånger under 2024 och den gavs mandat att bereda ärenden som gäller den kommande organisationen och att besluta om de praktiska arrangemangen beträffande organisationen som inleder sin egentliga verksamhet 2025. Nämnden har ledamöter från alla kommunerna i Mellersta Österbotten. Den framtida organisationsstrukturen formades i slutet av 2024, men man hann inte välja alla servicechefer till sina tjänster ännu under 2024, utan en del val gjordes i början av 2025. Dessutom upphörde tjänsten som Karleby stads sysselsättningschef och personen som skött den blev servicechef. Sysselsättningstjänsters personal består främst av experter som verkställer arbetskraftstjänster, servicechefer, sysselsättningsdirektören, koordinators, yrkesvalspsykologer, en utbetalningsinspektör, en förvaltningsexpert, arbetstränare och en sysselsättningssekreterare. Dessutom beslutades det att stadens integrations-tjänster i fortsättningen lyder under sysselsättningsnämnden och förhandlingar inleds om samarbete med de övriga kommunerna i Mellersta Österbotten beträffande ordnande av integrationstjänster.

9 BEHANDLING AV UTVÄRDERINGEN 2023

Stadsfullmäktige behandlade 10.6.2024 § 62 utvärderingsberättelsen 2023 och uppmanade stadsstyrelsen att vidta åtgärder på basis av slutledningar och observationer i berättelsen.

FULLMÄKTIGEPERIODENS ÖVERGRIPANDE MÅL OCH INDIKATORER:	
Antalet personer som svarat på företagarenkäten har ökat men täckningen bör ökas vidare. Med hjälp av vilka åtgärder kunde man påverka detta?	Antalet svarare på 2023 års enkät ökade betydligt jämfört med den föregående enkäten. I framtiden är målet att öka antalet svarare genom ett ännu tätare samarbete med företagargrupper som är verksamma i Karlebyregionen. Företagargruppernas ordförande aktiverar sina medlemsföretag att svara på enkäten, och dessutom informeras företagarna om enkäten per direkt post och via KOSEK:s nyhetsbrev. Dessutom utnyttjas betald marknadsföring i stadens och KOSEK:s kanaler på sociala medier. KOSEK:s företagsutvecklare uppmuntrar också företagarna att svara på enkäten under sina företagsbesök. I framtiden kan genomförandet av enkäten också effektiviseras med hjälp av modern teknik.
Företagarna anser att tillståndsprövningsprocessen bör göras smidigare, men vilka tillstånd avses?	I företagarenkäten 2023 bedömde företagarna hur smidiga tillståndstjänsterna var som helhet. Bedömningen av och responsen på tillståndstjänsterna i företagarenkäten kommer i fortsättningen att struktureras mer detaljerat. På så sätt får man mer detaljerad information om vilka helheter i tillståndstjänsterna som på basis av företagarnas svar särskilt behöver utvecklas. Utifrån kommentarerna har processerna för undantagstillstånd, beslut om planeringsbehov och bygglov ansetts ha många moment. Begäran om kompletteringar av tillståndsansökningar görs i flera skeden, vilket upplevs förlänga tillståndsprövningsprocesserna. Ansökningar enligt detaljplanen behandlas ganska snabbt.
Mätinstrumenten som presenteras i bokslutet ger delvis en något mera positiv bild än vad personalberättelsen gör.	Under den föregående strategiperioden var sjukfrånvaron en av indikatorerna i strategin. Det fanns inga detaljerade instruktioner för hur indikatorn skulle meddelas. Under den innevarande strategiperioden har indikatorerna ändrats. Det finns ett gemensamt mätinstrument för personalen, eNPS-indexet, som är entydigt.
ANSVARSOMRÅDEN SOM LYDER UNDER STADSSTYRELSEN:	
Anvisningarna för registreringen av tjänsteinnehavarbeslut bör vara enhetliga. Finns det anvisningar för vilka tjänsteinnehavarbeslut som ska publiceras? Det fanns brister i antecknandet av behörigheten.	Alla tjänsteinnehavarbeslut till vilka det fogas en anvisning för begäran om omprövning ska alltid publiceras på webbplatsen och de ska alltid finnas framlagda åtminstone under besvärstiden. Enligt anvisningen ska det alltid finnas en hänvisning till behörigheten i tjänsteinnehavarbesluten. I beslutsmallarna har det fogats en punkt om behörighetsgrund, och den ska alltid fyllas i.
I bokslutet har sysselsättnings-tjänsternas verksamhet och orsaker till varför målen inte har nåtts beskrivits dåligt.	I Karleby fanns i slutet av december 2023 sammanlagt 2164 arbetslösa arbetssökande, vilket är 227 personer fler än ett år tidigare. Antalet långtidsarbetslösa har minskat i Karleby jämfört med året innan och uppgick i augusti till 659. Bötesavgifterna påverkas bland annat av situationen inom hälso- och sjukvården, bristen på personalresurser och den dåliga situationen beträffande invandrarnas språkutbildning.
BILDNINGSVÄSENDET:	
Syftet med Karlebynejdens institut är att människor ska kunna utöva hobbyer förmånligen. På vilket sätt beaktas ökningen av den privata sektorns utbud i institutets serviceutbud?	Lokala företagare och föreningar som erbjuder kulturutbildning samarbetar ofta med institutet. De arbetar som timplärare vid institutet, och när institutets utbud inte räcker till för att möta efterfrågan i området säljer de också sin undervisning genom sitt eget företag eller sin egen förening. Samarbetet med institutet har ofta uppfattats av parterna som ett sätt att aktivera nya undervisningsämnen och även som en marknadsföring av den egna tjänsten. Undervisningen som erbjuds på den fria marknaden är vanligtvis dyrare än de kurser som institutet erbjuder. Alla har inte råd att delta i det utbudet. Det är viktigt att institutet också kan erbjuda sina kurser inom samma temaområden

	som andra tjänsteleverantörer och att institutets sociala uppdrag som utbildningsanordnare förverkligas.
Kulturtjänster meddelar inte sina utfall i bokslutet.	I bokslutet har man bokfört den ekonomiska prestationen för ansvarsområdet för kulturtjänster i euro samt uppnåendet av de mål och åtgärder som antecknats i budgeten på samma sätt som beträffande andra ansvarsområden. Utöver bokslutet har kulturtjänsterna regelbundet sammanställt en omfattande indikatorrapport om kulturverksamheten, som också innehåller detaljerad information om kulturverksamhet som ordnas av externa aktörer som finansieras av stadens kulturtjänster. Indikatorrapporten för 2023 behandlades i kultur- och fritidsnämnden den 24 april 2024 (45 §).
Kulturanstälternas ägarstyrning har inte varit tillräcklig till alla delar. Staden bör ta i bruk sådana metoder som gör att man kan säkerställa att anstälternas förvaltning är transparent, effektiv och följer god praxis.	Karleby stads gällande ägarpolitiska riktlinjer och koncernanvisningar syftar till att förenhetliga styrningen av sammanslutningarna, öka transparensen i verksamheten, förbättra kvaliteten på den information som staden får om sammanslutningen och effektivisera informationen. Enligt dokumentet är ägarstyrningen organiserad så att styrningen och tillsynen sköts av stadsfullmäktige, stadsstyrelsen och stadsstyrelsens koncern- och stadsutvecklingssektion och så att ägarstyrningen genomförs av koncerntillsynsgruppen och kontrollern. När det gäller ägarstyrningen beträffande kulturinstitutionerna har stadsstyrelsens koncern- och stadsutvecklingssektionen lagt fram förslag till stadens representanter till konservatoriets och stadsteaterns garantiförenings styrelser. Dessutom har det upprättats ett ägarkort för de föreningsbaserade aktörer som anses höra till stadskoncernen, det vill säga av kulturinstitutionerna har för Karleby stadsteaterns garantiförening utarbetats ett ägarkort liksom för stadens koncernbolag. Ägarkortet definierar bland annat samfundets uppdrag och, när det gäller den strategiska avsikten, samfundets mål och utvecklingspolicy samt kompetenskrav på styrelsemedlemmarna.
STADSMILJÖ:	
Hur ämnar staden reagera på bristen på hyresbostäder?	Det centrala målet med det mark- och bostadspolitiska programmet är att förankra tjänstemän och beslutsfattare till de gemensamma bostads- och markpolitiska målen. Ett av målen i tillväxtprogrammet för Karleby (2024–2027) är att utarbeta ett nytt bostadspolitiskt program under 2025. Den nuvarande arbetsgruppen för markanvändning och bostadspolitik kompletteras så att tyngdpunkten ligger på bostadspolitiken och stadens bostadssituation och framtidsutsikter beaktas.
Konkurrensutsättningstabeller, jämförelsetabeller och grunder för avslående av offerter bör uttryckas tydligt och all information som behövs för tolkning av besluten ska i mån av möjlighet även publiceras på webben som en del av protokollet.	Stadsmiljö har en allmän upphandlingsanvisning för Stadsmiljö, vars syfte är att vägleda upphandlaren i alla faser. I anvisningen finns tydligt förklarat hur man publicerar jämförelsetabellerna och beslutet i enlighet med upphandlingslagen. Enligt ramavtalet görs enskilda upphandlingar i regel som direkta upphandlingar genom ett förhandlingsförfarande eller ett selektivt anbudsförfarande. I fortsättningen kommer man att i tjänsteinnehavarbeslut mer detaljerat beskriva motiveringarna till hur valet av ramavtalsleverantör har gått till i olika projekt.
Uppmärksamhet bör fästas vid angivandet av utfallet av ansvarsområdet Planerings kvantitativa mätinstrument.	De kvantitativa indikatorerna för ansvarsområdet Planering belyser hur dessa förhåller sig till de områden som planlagt under de två senaste åren; antalet tomter, antalet pågående projekt och antalet utlåtanen, enkäter och workshops.
Stadsmiljö har använt köptjänster för att fylla bristande resurser. Är detta ett tillfälligt fenomen eller en bestående lösning?	Användningen av köptjänster fortsätter i Stadsmiljöns funktioner där det är kostnadseffektivt med tanke på hela verksamheten. Inom Planering inleds i september rekryteringen av två lediga tjänster (trafikingenjör och generalplanearkitekt). Målet är att tillsätta dem under 2025.
Brister har uppdagats i indexhöjningarna av externa hyror och höjningar har delvis underlåtits att göra. Har processen med indexhöjningar förbättrats så att höjningarna görs i tid?	Tidpunkterna för indexhöjningarna programmeras in i Outlook-kalendern, som påminner om tidpunkterna. Till ansvarsområdet Lokalteter har man skaffat ett system för hantering av lokaler och hyrning, som fortfarande delvis är i ibrucktagandefasen. Avsikten är att utveckla automatisering för detta tillsammans med programleverantören för att kunna ta hänsyn till indexhöjningar.

Man har väl kommit ihåg tillgängligheten i utvecklingen av servicenätet och personer som utträtt ärenden utan nätförbindelse?	Tillstånd: En tid till en expert hos ansvarsområdet Tillstånd kan reserveras per telefon. Det borde vara möjligt att boka en tid för service till elektroniska tillståndstjänster vid stadshusets kundtjänst.
Kundtjänsten har ännu inte öppnats. Skulle det komma in färre bristfälliga ansökningar om det fanns en kundtjänst? Vore kunderna nöjdare?	Tillstånd: Allmän handledning och rådgivning i ansökningsfasen minskar behovet att komplettera ansökningar. Tillstånd tar i bruk ett tidsbokningssystem som är integrerat i Outlook-kalendern, där kunden enkelt kan välja en ledig betjäningstid för byggnadsinspektören eller tillståndsinspektören i frågor som gäller till exempel bygglov och placeringstillstånd. Ännu för cirka 10 år sedan fanns en fysisk kundtjänst i stadshusets info. Kundantalet minskade avsevärt under årens lopp i och med att den elektroniska tillståndstjänsten togs i bruk. Kunderna kan inte besöka byggnadstillsynens våning. Därför skulle en kundtjänst på första våningen splittra arbetsgemenskapen och försvåra det interna samarbetet. Nya lokaler skulle också öka kostnaderna. Därför har man stannat för ett elektroniskt system för tidsbokning som bättre tjänar kunderna. Det elektroniska tidsbokningssystemet kan lätt utvidgas så att det tjänar också miljötillsynen, parkeringsövervakningen och tillståndstjänsterna beträffande allmänna områden.
Är det möjligt att uppnå de planerade hanteringstiderna på 1,5/3 månader?	Tillstånd: Statistikföring och rapportering av handläggningstider har inletts i början av 2024. I korrigeringen av den nya bygglagen (behandlas i riksdagen hösten 2024) torde en förpliktande handläggningstid på 3 månader skrivas in beträffande bygglov och placeringstillstånd. Beräkningsgrunden torde preciseras ännu innan lagen träder i kraft. Från och med början av 2024 har ansvarsområde Tillstånd registrerat en målsättning för handläggningstid på 1,5 månader för vanliga bygglov och en målsättning på 3 månader för krävande bygglov samt undantagslov och beslut om planeringsbehov. När det gäller bygglov har målet nåtts riktigt bra under början av 2024. Det finns fortfarande gamla ansökningar i behandlingskön för undantagslov och placeringslösningar, och målet för handläggning på tre månader har ännu inte uppnåtts. Under 2024 har antalet ansökningar dock minskat och man har kunnat göra tillståndskön avsevärt kortare.
Informationen mellan tjänsteinnehavare och byggnads- och miljö nämndens förtroendepersoner bör effektiviseras.	Tillstånd: Under byggnads- och miljönämndens sammanträden ges numera regelbundet information om ansvarsområdet Tillstånds gemensamma ärenden och förhandsinfo om ärenden som ska behandlas. Byggnads- och miljönämndens syner ordnas två gånger om året. Under synerna uppstår spontan växelverkan mellan tjänsteinnehavare och förtroendevalda.
Kunde man på något sätt påverka särskilt besvär som gäller privata bygglov? Besvären tar tid och ökar kostnaderna. Anges grunderna för fattade beslut tillräckligt tydligt?	Tillstånd: Det är svårt att påverka antalet besvär som grannar lämnar in. Markanvändnings- och bygglagen ger grannfastigheterna möjlighet att framföra sin åsikt och att lämna in besvär. I tydliga bygglov som följer planen kommer det sällan i besvär. Undantag från planen eller kvartersplanen kan orsaka besvär. Om planerna hålls uppdaterade främjar det en smidig lovprocess och minskar antalet besvär i bygglovsfasen.
Enligt enkäten om företagarnas nöjdhet med tjänsterna är tillståndsfrågorna deras största bekymmer.	Beträffande ansvarsområdet Tillstånds ärenden har man fått respons bl.a. om att tillståndsprocessernas längd. Det har också kommit in respons om begäranden av komplettering av ansökningar. De har upplevts ha många moment. Förbättringen av kundtjänsten med ett tidsbeställningssystem och satsningar på förhandshandledning gör handläggningen smidigare. Fördröjningarna som gäller utlåtanden har kartlagts och utlåtandeprocessen har utvecklats internt. Informationen om bygglovets handläggningsfaser till kunden ökas. Då känner kunden till hur projektet framskrider.
MILJÖHÄLSOVÅRD:	
De processer som leder till beslut behöver utvecklas. Beträffande de beslut som görs ska grunder och jämförelsetabeller kunna hittas i protokollen senare. Av protokollen ska framgå vilken lag beslutet baserar sig på eller på vilka grunder	När det gäller utvecklingen av de operativa processerna som leder till beslut är det fortfarande oklart om väsentlig bakgrundsinformation och rättsliga grunder saknas i alla protokoll eller i vissa. I fortsättningen kommer miljöhälsovården att fästa större uppmärksamhet vid framförandet av bakgrundsinformation och motiveringar.

beslutet har fattats, likaså vad som beslutats.	
Det är oroväckande att en fjärdedel av de anställda upplever att den förra arbetshälsoenkäten inte har utnyttjats i utvecklingen av verksamheten.	Ett viktigt bekymmer beträffande arbetshälsoenkäten 2022 och 2023 var orken i arbetet och en rimlig arbetsmängd. Man kan konstatera att det var svårt att hitta vikarier inom veterinärtjänsterna under hela 2023, då två tjänster som praktikerveterinär tillsattes. De ifrågavarande tjänsterna var tiotals år gamla. Först på våren 2024 kunde man åtgärda den dåliga situationen beträffande rekrytering inom veterinärtjänsterna. Eftersom arbetshälsoenkäten genomfördes i slutet av 2023 var åtgärdernas effekter inte tydligt synliga för alla vid tidpunkten för enkäten.
KARLEBY VATTEN:	
Karleby Vattens tjänsteinnehavarbeslut i regel är tydliga och ger en god bild av grunderna för beslutsfattandet. Det bör betonas att det är viktigt att foga dokument som ligger till grund för tjänsteinnehavarbeslut till mötesdokumenten och att detta bidrar till transparens i beslutsfattandet.	Motiveringarna till tjänsteinnehavarbeslut bifogas som tilläggsmaterial till vattenverksdirektionens sammanträdesmaterial.
Frågan om att rekommendera sin arbetsplats för en bekant delar åsikterna och upplevelsorna om ansvarslost beteende i arbetet samt trakasserier och osakligt bemötande att det ännu finns rum för förbättring i dessa frågor.	Man är medveten om utmaningarna som gäller arbetshälsan vid Karleby Vatten. Åtgärder som syftar på att förbättra arbetshälsan vidtas systematiskt. I början av 2024 har man bl.a. hållit två utvecklingseftermiddagar för personalen som hållits av Konstituutti Oy. Den organisationsreform som trädde i kraft den 1 april 2024 har också bidragit till att förtydliga arbetsbeskrivningarna och svaren, vilket återspeglas i arbetshälsan. Det bör också noteras att employee Net Promoter Score (eNPS) har stigit med elva poäng från 2022 till 2023.
UTVÄRDERING AV VERKSAMHETENS RESULTAT:	
Under de senaste åren har satsningar gjorts på arbetshälsan. Hurdana har verkningarna varit?	Man arbetar kontinuerligt för personalens arbetshälsa på många sätt. Förändringar och processer tar tid, men det är uppenbart att man i arbetsgemenskaperna bättre identifierar och diskuterar frågor som påverkar arbetshälsan (t.ex. olika anmälningar om arbetarskydd och ansvarsfullt beteende i arbetet).
Karleby stads eNPS-tal var 12, vilket är något bättre än året innan, men når ännu inte upp till 20, som är målet.	Det förekom variationer i eNPS-indexet inom organisationen beroende på arbetsenhet, och de förändrade situationerna i olika arbetsenheter påverkar helhetstalet. Andelen passiva svarande minskade och andelen som rekommenderar sin arbetsplats ökade jämfört med föregående år. Antalet kritiska hölls på tidigare nivå.
Under 2023 utarbetades arbetshälsoplaner för sammanlagt 44 arbetsgemenskaper/team. Alla arbetsgemenskaper har väl gjort upp planer?	Alla arbetsgemenskaper har fått i uppdrag att utarbeta en arbetshälsoplan på basis av de utvecklingsområden som framkom i rapporten om arbetshälsoenkäten. Chefen ansvarar för att arbetshälsoplanen utarbetas tillsammans i arbetsgemenskapen. År 2024 kommer uppmärksamhet att fästas vid inlämnandet av planer.
Hur kan kostnadseffektiviteten hos Karleby stads byggnadsinvesteringar jämföras med andra städers motsvarande?	Kostnadsjämförelserna för projekten baserar sig på Haahtelas anbudsprisindex. Haahtelas anbudsprisindex används som grund när kostnaderna för byggprojekt uppskattas. Anbudsprisindexet beskriver utvecklingen av anbudsprisnivån inom sex geografiskt sett och med tanke på kostnadsnivån från varandra avvikande områden. Kostnadseffektiviteten för byggnadsinvesteringar kan dock inte jämföras direkt innan det finns förutbestämda faktorer som påverkar kostnadsbestämningen av byggnaden, det vill säga vilka uppgifter som ingår i beräkningen. Dessa inkluderar till exempel tomt, anslutningsuppgifter, kommunalteknik, planbestämmelser, energieffektivitet, byggnadens storlek, skyddsrum, kök, byggnadens användningsändamål. Dessutom påverkas kostnaderna också av konjunktursvängningar inom byggbranschen. För tillfället kan kostnaderna endast

	undersökas på en allmän nivå, t.ex. €/m ² , och inte ens denna siffra kan användas som grund för en exakt kostnadsjämförelse.
STADENS EKONOMI:	
Under de kommande åren blir finansieringsbasen smalare och kostnaderna ökar, vilket leder till att årsbidraget kommer att bli avsevärt mindre. Kostnadseffektivitet ska krävas av alla sektorerna och strukturella reformer ska övervägas. Det faktum att finansieringsbasen blir smalare orsakar press på finansieringen av investeringar.	I början av året startade stadsstyrelsen med sitt beslut 19.2.2024 § 75 ett ekonomiprogram för 2024–2026. Ekonomiprogrammet gäller all stadens verksamhet och alla sektorer, samt affärsverket. Ekonomiprogrammet eftersträvar att stadens resurser allokeras rätt till tjänster och projekt i och med den offentliga sektorns utmanade ekonomiska situation. Syftet med ekonomiprogrammet är att säkerställa en stabil och hållbar ekonomi på lång sikt. Effekterna av ekonomiprogrammet förblir dock som väntat mycket små under 2024 och räcker inte till för att täcka det sannolika underskottet 2024 fullt ut. Ekonomiprogrammets åtgärder riktas i huvudsak till ekonomiplaneåren 2025 och 2026. Positiv befolkningsutveckling och regionens sysselsättning är dock fortfarande kärnan vad gäller stadens framgång. Med tanke på stadens tillväxt och utveckling är även investeringarna i grön omställning viktiga.
Stadens reparationsskuld uppgick till 54,1 miljoner euro i slutet av 2022. Detta innebar en ökning med 5,8 miljoner euro jämfört med året innan. Hur kan reparationsskulden behärskas?	För att kunna hantera reparationsskulden måste man kartlägga objektens skick, prioritera åtgärder och göra en realistisk budgetering. Finansieringen måste planeras med ett långsiktigt perspektiv och kritiska reparationer måste utföras i tid. Kontinuerlig uppföljning och regelbundet underhåll förhindrar att det uppstår en ny reparationsskuld. Livscykelräkande hjälper till att minimera framtida reparationsbehov och förbättrar den effektiva användningen av resurser på lång sikt. Hanteringen av reparationsskulden påverkas också av åtgärder i enlighet med den målinriktade lokalplanen, det vill säga att staden inte äger sådana fastigheter som inte behövs i kärnverksamheten. Andra fastigheter säljs systematiskt. Renoverings- och förbättringsåtgärder koncentreras till de fastigheter som det är ändamålsenligt att behålla i eget bruk. Detta baserar sig på både kartläggningar av skolnätet och utredningar av småbarnspedagogikens servicenät, i vilka ingår tydliga anvisningar för framtida åtgärder.
Hur delaktiggörs kommuninvånarna och förbinds personalen till genomförandet av ekonomiprogrammet?	Invånarna delaktiggörs i ekonomiprogrammet genom en invånarenkät. Invånarenkäten öppnades den 19 september 2024 och är öppen under hela ekonomiprogramperioden. Svaren på invånarenkäten går igenom regelbundet under ekonomiprogramarbetsgruppens möten under hela programperioden. Dessutom har det öppnats en separat webbsida om ekonomiprogrammet på Karleby stads webbplats. På webbplatsen uppdateras information om finansieringsprogrammet och om de ekonomiska balanseringsåtgärder som det beslutats om under finansieringsprogrammet och om hur dessa påverkar invånarna. Man har engagerat personalen i verkställandet av ekonomiprogrammet bland annat genom en personalenkät, där personalen har fått lägga fram egna förslag för att balansera stadens ekonomi. Dessutom strävar man efter att förbinda personalen till ekonomiprogrammet till exempel genom att öka den ekonomiska medvetenheten och ge omfattande information.
STADSKONCERNEN:	
Får koncern- och stadsutvecklingssektionen i tid information om dotterbolagens situation om det förekommer utmaningar i administrationen eller verksamheten? Hurdana åtgärder vidtas på basis av sådana uppgifter?	Enligt stadens koncerndirektiv måste en dottersammanslutning inhämta koncernledningens förhandsuppfattning i betydande ändringar av ekonomin och verksamheten. Ärendet behandlas i koncernövervakningsgruppen som stakar ut en linje för behandlingen av ärendet. Huvudansvaret för ägarsamarbetet mellan bolagen ligger hos styrelseordföranden och verkställande direktören, vilkas uppgift är att göra ägaren uppmärksam på viktiga frågor. Bolagens verksamhet följs årligen upp av den kontrollern i delårsrapporteringen och bokslutet.
Revisionsnämnden föreslår fortfarande att företagarenkäter i någon form skulle göras i samband med företagsbesök. Kanske kunde man få in flera svar och utvecklingsidéer från företagarna på detta sätt?	I samband med företagsbesök uppmuntrar och påminner företagsutvecklarna företagarna att svara på företagarenkäten.

UNDERSKRIFTER

Denna utvärderingsberättelse ger vi till stadsfullmäktige i enlighet med kommunallagens 121 § som en utvärdering av utfallet av de av fullmäktige uppställda målen för verksamheten och ekonomin år 2024.

Tomi Kivelä, ordförande

Max Björkskog, ersättare (Kauko Kivilehto)

Hanna-Lea Ahlskog, ledamot

Erkki Kuismin, ledamot

Roy Pietilä, ledamot

Jaana Pikkarainen-Haapasaari, ledamot

Minna Roukkio-Taipale, ledamot

Hannele Zitting, ledamot